

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΜΑΙΟΣ, 1840.]

[ΑΡΙΘ. 41.]

ΟΦΕΩΝ ΕΠΩΔΟΙ.

Ἴνδοι Γοήτες ἐπιδεικνύοντες ἡμερωμένους ὄφεις.

ΠΙΣΤΕΥΕΤΑΙ κοινῶς εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἀσίας, ὅτι διὰ τινων γοητειῶν ἢ ἐπωδῶν οἱ ὄφεις ἐμποροῦν νὰ ἡμερωθῶσιν, ἢ τοῦλάχιστον νὰ γένωσιν ἀβλαβεῖς. Ἐν τῇ δοξασίᾳ ταύτῃ αἰνίσσονται καὶ τινὰ μέρη τῆς ἰερᾶς Γραφῆς· τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν ἐδαφίων τούτων εἶναι τὸ τοῦ 58 Ψαλμοῦ, ὅπου οἱ ἀσεβεῖς παραβάλλονται μὲ τὴν κωφὴν ἀσπίδα, ἢ ὅποια φράττει τὰ ὠτία τῆς, ἢ ὅποια δὲν θέλει νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τῶν γοητῶν, οἵτινες γοητεύουν τὸσον ἐπιδεξιῶς· καὶ τὸ τοῦ ὀγδοῦ κεφαλαίου τῶν προφητειῶν τοῦ Ἱερεμίου, ὅτι ὁ Θεὸς ἀποστέλλει εἰς τὸ μέσον σας ὄφεις, βασιλίσκους, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουν γοητεύεσθαι. Καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Βαρβαρίας, ὅσα περιῆλθον, λέγει τις, ἐπεκρατοῦσεν

δ'. 5

ἡ ἰδέα ὅτι οἱ φαρμακεροὶ ὄφεις ἐμποροῦν νὰ κατασταθῶσιν ἀβλαβεῖς διὰ τινων ἀσμάτων ἢ ψιθυριζομένων λέξεων, ἢ διὰ φράσεων ἢ ἀριθμῶν γραφομένων ἐπὶ ἐλίγματος χαρτίου. Εἰς τὰς Ἰνδίας τὴν σήμερον, οἱ τῶν ὄφεων ἐπωδοὶ εἶναι μία πασίγνωστος συμμορία ἐκ τοῦ πολυπληθοῦς τάγματος τῶν ἀπανταχοῦ εὑρισκομένων γοητῶν. Δελεάζουσι δὲ τοὺς ὄφεις διὰ τῶν θελητῶν τῆς μουσικῆς, καὶ κάμνουν αὐτοὺς νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὰς φωλεὰς των. Μολονότι δὲ τοῦτο ἐκρίθη ἀπίστευτον ὑπὸ τινων Εὐρωπαϊῶν, ἢ ἐφεξῆς ὁμοῦς διήγησις Ἀγγλοῦ φιλαληθεστάτου καὶ ὑψηλῆν πολιτικὴν θέσιν κατέχοντος εἰς Μαδράς διασκεδάζει πᾶσαν περὶ τούτου ἀμφιβολίαν.—

‘ Πρωϊαν τινά, ’ λέγει, ‘ ἐνῶ ἐκαθήμην εἰς τὸ πρόγευμα, ἤκουσα τρανὸν θόρυβον καὶ ἀλαλαγμοὺς μεταξύ τῶν παλαγκηνοφόρων μου*. ἐρωτήσας ἔμαθον ὅτι ἐζήτουν νὰ φονεύσωσι μεγάλον ὄφιν, ὁμοιον τῆς Αἴγυπτιακῆς ἀσπίδος, τὸν λεγόμενον Cobra Capello. Πάραυτα ἐξελθὼν, ἶσα τὸν ὄφιν ἀναβαίνοντα ὑψηλὸν τι χλοερὸν ἀνάχωμα, ὅθεν ἐξέφυγεν εἰς τρύπαν ἐντὸς εἰς παλαιὸν τοῖχον ἀρχαίου τινὸς ὀχυρώματος· οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ὠπλισμένοι μὲ τὰς ράβδους, τὰς ὁποίας πάντοτε φέρουν εἰς τὰς χεῖράς των, καὶ εἶχαν εἰς μάτην προσπαθῆσειν νὰ φονεύσωσι τὸ ἔρπετον, τὸ ὁποῖον διασωθὲν εἰς τὴν ὀπὴν αὐτοῦ ἐκείτετο ἀσφαλῶς συνεστραμμένον· ἀλλ’ ἡμεῖς ἐβλέπαμεν ἐτι τοὺς λάμποντας ὀφθαλμοὺς του. Πολλάκις εἶχα ἐπιθυμήσειν νὰ ἐξακριβώσω τὴν ἀληθειαν τοῦ κοινοῦ λεγομένου ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς μουσικῆς ἐπὶ τῶν ὄφρων· ὅθεν ἐζήτησα ἐπωδόν. Μὲ εἶπαν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν οὐδεὶς τοιοῦτος εἰς τὴν κώμην· ἀλλὰ μετ’ ὀλίγην ἔρευναν ἤκουσα ὅτι εὕρισκετο ἕνας εἰς χωρίον ἀπέχον τρία μίλια. Τὸν ἐμήνυσα εὐθὺς νὰ ἔλθῃ, φυλάττων μετὰ προσοχῆς τὸν ὄφιν, ὅστις ποσῶς δὲν ἐζήτησε νὰ φύγῃ, ἐνόσω ἡμεῖς, οἱ ἐχθροὶ του, ἐμέναμεν πρὸ ὀφθαλμῶν. Μετὰ περίπου μίαν ὥραν ἐπέστρεψεν ὁ μηνυτῆς, φέρων ὀμοῦ καὶ τὸν ζητηθέντα γόητα. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἐφόρει κάλυμμα ἐπὶ κεφαλῆς, οὐδὲ κἀνὲν εἰς τὸ σῶμά του, ἐκτὸς μικροῦ τινὸς κομματίου ὑφάσματος περὶ τὴν ὀσφύν του· εἰς τὴν χεῖρα ἐκράτει δύο καλάδια, τὸ μὲν περιέχον ἡμέρους ὄφεις, τὸ δὲ κενόν· ταῦτα καὶ ὁ μουσικὸς αὐλὸς του ἦσαν τὰ μόνα πράγματα τὰ ὁποῖα ἐκρατοῦσε. Τὸν ἔκαμα δὲ ν’ ἀφήσῃ καταγῆς τὰ δύο καλάδια, καὶ νὰ ἀναβῆ μόνον μετὰ τοῦ αὐλοῦ. ἤρχισε νὰ παίξῃ τὴν μουσικὴν ὃ’ ἀκούων, ἐξήρχετο βραδμηδὸν καὶ βραδίως ἀπὸ τὴν τρύπαν αὐτοῦ ὁ ὄφιν, ἕως οὗ ἐφθασε πλησιίστατα· τότε ὁ γόης ἐπίασεν αὐτὸν ἐπιδεξιῶς ἀπὸ τὴν οὐραν, καὶ τὸν ἐκρατοῦσεν ὅσον ἡδύνατο μακρὰν ἀπὸ τὸ σῶμά του· ὁ δὲ ὄφιν, μαινόμενος, ἠκόντιζε κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν τὴν κεφαλὴν· ἀλλ’ εἰς μάτην· οὕτω κρεμάμενος, δὲν δύναται νὰ στρογγυλευθῆ, ὥστε νὰ πιᾶσῃ τὸν ἐχθρόν του. Ἀφοῦ δ’ ἀπέκαμε ματαίως ἀγωνιζόμενος, κατέβη ὁ γόης ἀπὸ τὸ ἀνάχωμα, ἐρρίψεν αὐτὸν εἰς τὸ κενὸν καλάδιον, καὶ ἐπέθηκε τὸ κάλυμμα· ἤρχισε τότε νὰ παίξῃ τὸν αὐλόν, καὶ μετ’ ὀλίγον ἐσῆκωσε τὸ κάλυμμα· ἀλλ’ ὁ ὄφιν ἀγρίως ἐφώρμησε, ζητῶν νὰ ἐκφύγῃ· ταχέως πάλιν ἐπεβλήθη τὸ σκέπασμα, ἐνῶ εἰσέτι ἐξηκολούθει παίζουσα ἡ μουσικὴ. Τοῦτο ἐπανελήφθη δις ἢ τρίς· μετὰ βραχὺ δὲ καιροῦ διάστημα, σηκωθέντος τοῦ σκεπάσματος, ὁ ὄφιν ἐκάθητο ἐπὶ τῆς οὐρᾶς του, καὶ ἐχόρευε τόσον ἡσύχως, ὅσον οἱ εἰς τὸ ἄλλο καλάδιον ἡμεροὶ ὄφεις· οὐδ’ ἐζήτησε πλέον νὰ ἐκφύγῃ. Τοῦτο ἰδὼν ὀφθαλμοφανῶς, δύνάμαι νὰ τὸ βεβαιώσω ὡς ἀληθέστατον.’

* Οἱ Παλαγκηνοφόροι εἶναι δοῦλοι σκλόουτες ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν τῆν παλαγκηνοφῶν, ἧτις εἶναι εἶδος σκεπαστῆς ἀμάξης, ἐν χρήσει εἰς ὁδοποιίας.

Μεγίστην ἐπιδεξιότητα δεικνύουν οἱ γόητες εἰς τὸν πρῶτον κλάδον τῆς τέχνης αὐτῶν, εἰς τὸ πιάνειν δηλαδὴ τοὺς ὄφεις. Τὴν τρύπαν τοῦ ἔρπετοῦ ἀνευρίσκουσι μετ’ εὐκολίας καὶ βεβαιότητος· ἐξορύσσοντες δὲ, πιάνουν τὸ ζῶον ἀπὸ τὴν οὐραν μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, καὶ σύρουν τὸ σῶμα διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς μὲ ἄκραν ταχύτητα, ἕως οὗ ὁ ἀντίχειρ καὶ ὁ λιχανὸς νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν κεφαλὴν· τότε δ’ ἀφαιροῦσι τοὺς φαρμακεροὺς ὀδόντας. Καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὁμοῦ τούτων, δὲν εἶναι οἱ ὄφεις πάντῃ ἀκίνδουνοι. Ἐνώπιον πολυπληθοῦς συνοδείας ἐπεδείκνυε τις ὄφιν χορεύοντα· μεῖρακιον δεκαεξαετὲς ἠνώχλει τὸ ζῶον διὰ νὰ κάμῃ αὐτὸ νὰ τὸν δαγκάσῃ· πραγματικῶς δὲ τὸν ἐδάγκασε, καὶ εἰς τὸν τρόπον μάλιστα, ὥστε μετὰ μίαν ὥραν ἀπέθανεν. Ὁ πατήρ τοῦ μεираκίου, ὅπως ἐκπεπληγμένος, διεμαρτύρετο ὅτι ὁ θάνατος δὲν προήλθεν ἀπὸ τὸ δῆγμα, διότι ὁ ὄφιν δὲν εἶχε φαρμακεροὺς ὀδόντας· καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ ὁ παῖς εἶχαν δαγκασθῆν πρότερον ὑπὸ τοῦ ὄφρων χωρὶς τινος ἐνεργείας. Ἐξετάσαντες ὁμοῦ τὸν ὄφιν, εὕρηκαν νίους ὀδόντας εἰς τοὺς τόπους τῶν ἀφαιρεθέντων, μικροὺς μὲν ἐτι, πλὴν ἀρκετὰ μεγάλους ὥστε νὰ δαγκασθῆ τὸ μεираκιον. Ὁ γέρον εἶπεν ὅτι ποτὲ δὲν εἶχεν οὔτε ἰδεῖν οὔτε ἀκούσειν τοιοῦτό τι.

Η ΠΟΛΙΣ ΛΙΒΟΡΝΟΣ.

Η ΛΙΒΟΡΝΟΣ εἶναι πόλις παραθαλάσσιος τῆς Ἰταλίας εἰς τὸ Μέγα Δουκάτον τῆς Τοσκάνας, δεκατέσσαρα μίλια μακρὰν ἀπὸ τὰς Πίσας, καὶ τεσσαράκοντα πέντε ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν. Κεῖται δὲ εἰς τὸ μέσον τῆς χαμηλῆς πεδιάδος, ἧτις ἐκτείνεται ἀπὸ τὰς μεσημβρινὰς ὀχθὰς τοῦ Ἄρνου ἕως εἰς τοὺς λόφους τοῦ Μοντενέρου. Τῶν λόφων τούτων τὴν κατωφέρειαν καλύπτουσι τὰ θερινὰ οἰκήματα καὶ οἱ κῆποι τῶν ἐμπόρων τῆς Λιβόρνου, ὡραίαν ἔχοντα καὶ ἐκτεταμένην θερρίαν τῆς θαλάσσης.

Ἡ πόλις εἶναι ὡς δύο μιλίων τὴν περιφέρειαν· ἔχει ὁμοῦ καὶ δύο προάστεια, τὸ μὲν ἐπέκεινα τῆς βορείου πύλης, τὸ δὲ, καλούμενον προάστειον τῶν Καπουκίνων, πρὸς νότον· τὰ δύο ταῦτα προάστεια ἠῤῥησαν πολὺ κατὰ τὸ μέγεθος ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν. Ὁ λιμὴν, ἂν καὶ ὀπωσοῦν εὐρύχωρος, δὲν ἔχει ἀρκετὸν βάθος διὰ μεγάλα πλοῖα· ὅθεν ἀράζουν εἰς τὸν ὄρμον ἢ ἐξωτερικὸν λιμένα, ὅπου τὸ ἀγκυροβόλιον εἶναι ἀσφαλὲς καὶ καλόν· τὰ δὲ μικρότερα πλοῖα ἐμποροῦν νὰ προσορμίζωνται εἰς τὸν ἐνδότερον λιμένα. Τὴν δυτικὴν περιοχὴν τῆς πόλεως, ἧτις καλεῖται La Nova Venezia, διατέμνουσι διώρυγες ἀντὶ ὁδῶν, χρήσιμοι πρὸς μεταφορὰν τῶν πραγματειῶν ἀπὸ τὰ πλοῖα εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν ἐμπόρων. Τὸν ἐξωτερικὸν λιμένα σχηματίζει προκυμαία τις (μόλος) ἐξακόσια βήματα τὸ μήκος, ἢ ὁποῖα συντρίβει τὴν ὄρμην τῶν κυμάτων, μέχρι δὲ τινος καὶ τὴν τῶν ἀνέμων. Αὕτη, καλοστρωμένη οὔσα καὶ τερπνὴ ἔχουσα θείαν, ἀποκαθίσταται ὁ ἀριστος εἰς περιδιάβασιν τόπος.

Ἡ Λιβόρνος εἶναι καλοκτισμένη πόλις, ὁδοὺς ἔχουσα ἐπιμελῶς μὲν ἐστρωμένης, σκοτεινὰς ὁμῶς διὰ τὸ μέγα ἔψος τῶν οἰκῶν. Εἰς αὐτὴν δὲν εὐρίσκονται μεγαλοπρεπῆ παλάτια, οὐδὲ τὰ θέλγητρα ἐκεῖνα, ὅσα ἡ τέχνη καὶ ὁ ἐξευγενισμὸς ἐχορήγησαν εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἰταλίας. Ἡ μόνη πλατεῖα ὁδὸς εἶναι ἡ Strada Ferdinandea, πρὸς βορρᾶν καὶ νότον ἐκτεινομένη, φέρουσα δὲ ἀπὸ τὰς Πίσας εἰς τὸν λιμένα, καὶ κατὰ τὸ μέσον τῆς πόλεως διαπερνῶσα τὴν λεγομένην Piazza d'armi. Τῆς Λιβόρνου αἱ δημόσιαι οἰκοδομαὶ εἶναι πολυάριθμοι καὶ εὐρύχωροι, ἀλλ' ὄχι λαμπραί. Τὸ παλάτιον τοῦ Ἀρχιδουκῆς, ἡ πρωτεύουσα ἐκκλησία, καὶ ἑπτὰ ἄλλαι ἐκκλησίαι, ἐκτὸς τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ τὰ πολυάριθμα νοσοκομεῖα, εἶναι ὅλα ἀπλᾶ κτίρια, οὐχὶ ἰδιαιτέρως πῶς ἀξία τῆς προσοχῆς τοῦ περιηγητοῦ. Ὑπάρχει δὲ καὶ Ἑλληνικὴ, Ἀρμενικὴ, Ἀγγλικὴ, καὶ Λουθηρανικὴ ἐκκλησία, ὡς καὶ μεγαλοπρεπῆς συναγωγὴ, καὶ Τουρκικὸν κοιμητήριον. Τὰ τρία λοιμοκαθαρτήρια, ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τοποθετημένα, φημίζονται διὰ τὸν ἀριστον αὐτῶν καταμερισμὸν καὶ τὴν ἐντελῆ ἀσφάλειαν, ὑγρὰς τάφρους κύκλῳ ἔχοντα, καὶ ἀπὸ ἐκτεταμένης ἀποθήκας πραγματειῶν καὶ ἀρμόδια καταλύματα προμηθευμένα. Εἰς τὸν Δαρσενᾶν, ἧτοι ἐσωτερικὸν λιμένα ἢ ναύσταθμον, εὐρίσκειται κολοσσαῖον ἄγαλμα τοῦ μεγάλου Δουκῆ Φερδινάνδου τοῦ Πρώτου, ἐπὶ εὐμόρφου στυλοβάτου, εἰς τὰς τέσσαρας κόγχας τοῦ ὁποίου εἶναι ὀρειχάλκινα σχήματα δούλων μὲ τὰς χεῖρας αὐτῶν ὀπισθάγκωνα δεδεμένας. Ἡ δημόσιος βιβλιοθήκη εἶναι ἀσήμαντος· ὑπάρχει ὁμῶς μία περιβόητος ἰδιαιτέρα. Νηπιακὰ καὶ ἄλλα στοιχειώδη σχολεῖα ἐσυστήθησαν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν εἰς τὴν Λιβόρνον, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀναβαίνει εἰς 15,000, συνερίζονται μὲ τοὺς Χριστιανούς εἰς τὸν προβιβασμὸν τῆς δημοσίου ἐκπαίδευσως. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Λιβόρνου λογίζεται τῶρα 75,000, ἔξ ὧν εἶναι ἄτομα παντὸς ἔθνους Εὐρωπαϊκοῦ, καὶ περιπλέον Τούρκοι, Μαυρούσιοι, Ἀρμένιοι, καὶ Ἰουδαῖοι ἐκ τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας.

Ἡ πόλις αὕτη πάσχει ἀπὸ τοὺς θαλασσίους ἀνέμους, οἵτινες, σφοδρότατα πολλάκις πνέοντες, ὑψόνουν τὴν θάλασσαν κατὰ τὴν παραλίαν, ὥστε νὰ κάμνωσι τὰς διώρυγας νὰ ἐκχειλίζωσι. Γενικῶς φέρουν ὁμοῦ ἀπὸ τὸ πέλαγος παχεῖαν ὀμίχλην, ἧτις βλάπτει μέγਾਲως τὰ μάρμαρα καὶ τὰς ζωγραφίας. Οἱ αὐτοὶ ἀνεμοὶ ὠθοῦν εἰς τὸ ἐνδότερον τὰ νέφη ὀρμητικώτατα, ὥστε αἱ πρῶται βροχαὶ πίπτουν εἰς τοὺς λόφους τῶν Πισῶν· ἐκ τούτου, ἂν καὶ τῶν Πισῶν ἢ ἐκ τῆς Λιβόρνου ἀπόστασις ἦναι μικροτάτη, εἰς ταύτην ὁμῶς πίπτει πολὺ ὀλιγωτέρα βροχὴ παρὰ εἰς ἐκεῖνην. Τὸ κλίμα εἶναι ὑγιές· ἡ περίεξ πεδιάς φαίνεται ὡς συνεχῆς κῆπος· εἰς δὲ τὸ διάστημα τῆς θερμότητος τοῦ καλοκαιρίου δὲν πάσχουν οἱ κάτοικοι ἐκτιθέμενοι εἰς τὸν νυκτερινὸν ἀέρα. Τὸ χῶμα παράγει γεννήματα, κηπουρικὰ, καὶ δαφιλεῖς ὀπώρας, αἵτινες λογίζονται αἱ καλῆτεραι τῆς Τοσκάνας.

Ὀλίγα τινὰ θέλομεν τῶρα σημειώσῃν ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Λιβόρνου. Τὴν ἐνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα ἦτον ἐνορία φιλοῦς ἢ κόμη παρὰ τὸν Πισανὸν Λιμένα· ἀφοῦ δ' ἐλεηλατήθη ἐπὶ τῶν μεταξὺ Πισῶν καὶ Γενοῦας πολέμων, ἐπωλήθη εἰς τοὺς Γενοουησίους διὰ 26,000 χρυσᾶ δουκάτα. Ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἡγόρασαν ἔπειτα οἱ Φλωρεντῖνοι τὸ 1421 δι' 100,000 χρυσᾶ φλωρίνια. Οὗτοι ἐσύστησαν αὐτοῦ ναυπήγιον πρὸς κατασκευὴν πλοίων, καὶ περιτείχισαν τὸν τόπον· μέρος δ' ἐκ τούτου, καὶ μέρος ἐκ τοῦ ὅτι βαθυμῶδὸν ἐγέμιζεν ἀπὸ λάσπην ὁ Πισανὸς Λιμὴν, ἡ Λιβόρνος ἐλάβανε τὰ πρωτεῖα, ἕωσού κατίστη ἐπὶ τέλους ὁ μόνος λιμὴν τῶν Πισῶν.

Ἡ οἰκογένεια τῶν Μεδίκων, κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην ἑκατονταετηρίδα, συνήργησε πολὺ πρὸς βελτίωσιν τῆς Λιβόρνου. Κατασκευάσαντες προκυμαίαν καὶ φανὸν, ἔκαμαν αὐτὴν σταθμὸν τῶν κατέργων τοῦ στρατιωτικοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, τῶν ὁποίων ἐνασχόλημα κύριον ἦτον, ὡς τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ἱερουσαλήμ, νὰ καταπολεμῶσι τοὺς Μωαμεθανούς· εἰς ὅλους τοὺς νέους ἐν Λιβόρνω οἰκιστὰς ἐχάριζαν προνόμια καὶ ἀτέλειαν, καὶ ἀσφάλειαν ὡς πρὸς τὰ χρέη εἰς ὅσα ἄλλοῦ εἶχαν ἐμβῆν, καὶ τὰς ποινὰς εἰς ὅσας ἄλλοῦ εἶχαν ὑποπέσειν·—περιτείχισαν τακτικῶς τὴν πόλιν, κατεσκεύασαν πλώϊμον διώρυγα ἀπὸ τὴν θάλασσαν εἰς τὸν Ἄρνον, ἔκτισαν ἀποθήκας πραγματειῶν, φρούριον, καὶ λοιμοκαθαρτήριον· τελευταῖον δὲ, προσεκάλεσαν ξένους ἐμπόρους, Ἑλληνας, Ἀρμένιους, Τούρκους, Ἰουδαίους, Μαυρούσιους, νὰ κατοικήσωσιν ἐκεῖ χωρὶς φόβον ἐνοχλήσεως διὰ τὴν θρησκείαν των. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαγωγῆς εἴλκυσε πλείστους εἰς τὴν Λιβόρνον, δι' ὧν ἡ πόλις κατίστη πολὺ ἀξιολογώτερα.

Ἡ Λιβόρνος ἐξηκολούθει νὰ συνιστᾷ μέρος τοῦ Φλωρεντινοῦ κράτους, τῆς ἐκτοτε ὀνομασθείσης Τοσκάνας, καὶ ν' ἀκμάζη ὑπὸ τὴν συνετὴν ἡγεμονίαν τῶν Μεγάλων Δουκῶν. Ἐπὶ τῶν πολέμων τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἔμενε διὰ πολλὰ ἔτη σχεδὸν ἀνενόχλητος· ἀλλ' ὅτε τὸ 1808 ἐκυρίευσε τὴν Τοσκάναν ὁ Βοναπάρτης, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα· τὰ καταστήματα τῶν ἐμπόρων ἐκλείσθησαν, καὶ πλοῖα σπανίως εἰσῆρχοντο εἰς τὸν λιμένα· ὅτε ὁμῶς τὸ 1814 καθησύχασεν ἡ Εὐρώπη, ἐπανῆλθε καὶ ἡ Λιβόρνος εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, καὶ ἀνέκτησε βαθυμῶδὸν τὰ πλοῦτη καὶ τὴν ἐπιρροὴν αὐτῆς. Ἐσχάτως σιδηροῦς δρόμος ἤρχισε νὰ κατασκευάζεται μεταξὺ Λιβόρνου καὶ Φλωρεντίας, ὅστις θέλει εἰσδαῖ πεντήκοντα μίλια τὸ μῆκος, καὶ δι' ὃν ὑπεγράφησαν 30 περίπου ἑκατομμύρια Τοσκανικῶν Λιρῶν.

Ὁ λιμὴν τῆς Λιβόρνου εἶναι ἀτελής, Porto franco· καὶ τὰ εἰσαγόμενα εἶδη εἶναι εἴτε πρὸς ἀνάλωσιν εἴτε πρὸς διαμετακομιδὴν. Ἀναπληροῖ δὲ ἀπὸ ξένας πραγματείας τὴν Τοσκάναν, τὴν Λούκκαν, μέρος τῶν Ῥωμαϊκῶν Πολιτειῶν, καὶ προσέτι κατὰ μέρος τὴν Μοδέναν καὶ Πάρμαν. Τὴν παρελθούσαν ἑκατονταετηρίδα

ἡ Λιβόρνος εἶχε πολὺ περισσότερον διαμετακομιδῆς ἐμπόριον. Τὰ Ἀγγλικά, Ὀλλανδικά, Ἀμερικανικά, καὶ ἄλλα πλοῖα ἐκ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἔφεραν εἰς αὐτὴν χειροτεχνήματα καὶ ἀποικιακὰ εἶδη, καὶ ἀντήλλαξαν αὐτὰ πρὸς βαμβάκια, μετάξια, καὶ ἄλλα τῆς Ἀνατολῆς προϊόντα, φερόμενα εἰς τὴν Λιβόρνον ὑπὸ Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν πλοίων. Τὰ πράγματα ὁμῶς ἤλλαξαν τὴν σήμερον. Τὸ ἐμπόριον ἐνεργεῖται πλέον ἀμέσως τὰ Ἀγγλικά, Ἀμερικανικά, καὶ ἄλλα πλοῖα ἐκ τῆς δύσεως ἔρχονται κατευθεῖαν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ ἀνταλλάσσουν τὰ φορτία των· κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου ἠλαττώθη τὸ τῆς διαμετακομιδῆς ἐμπόριον οὐχὶ μόνον εἰς τὴν Λιβόρνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Μελίτην, Λισσαβῶνα, καὶ ἄλλους ὁμοίους τόπους.

Τὰ κυριώτερα τοπικὰ προϊόντα, τὰ ἐκ τῆς Λιβόρνου ἐξαγόμενα, εἶναι μετάξιον, κατειργασμένον καὶ ἀκατέργαστον, τριῶν περίπου ἑκατομμυρίων φράγκων ἑτησίως ἔλαιον, δύο ἑκατομμυρίων ψάδινα σκιαδία, τριῶν ἢ τεσσάρων ἑκατομμυρίων σίδηρος ἀπὸ τὴν Ἑλβαν, χαρτίον, πότασσα, ἀλάβαστρος, χονδρὰ μάλλινα ὑφάσματα διὰ τὴν Τουρκίαν, κοράλια συνηγμένα παρὰ τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Βαρβαρίας καὶ Σαρδινίας, δουλευμένα δὲ εἰς τὴν Λιβόρνον· καὶ σάρδαι, ἀλιευόμεναι ἐξω τῆς νήσου Γοργῶνος, ἀντικρὺ τῆς Λιβόρνου. Τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν εἰσαγομένων εἰδῶν εἶναι γεννήματα ἐκ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, Γαλλικὰ μάλλινα ὑφάσματα, Ἀγγλικά βαμβάκερα, σιδηρουργήματα, παστὰ ὀψάρια, καὶ ἀποικιακὰ εἶδη. Τὸ 1832 τὰ μὲν τῆς εἰσαγωγῆς εἶδη ἀνέβησαν εἰς ἐξήκοντα ὀκτὼ ἑκατομμύρια φράγκων, τὰ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς περίπου πενήκοντα ἑκατομμύρια. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰσῆλθον εἰς τὸν λιμένα τῆς Λιβόρνου 199 Ἀγγλικά πλοῖα, 126 Αὐστριακά, 75 Ῥωσικὰ, 61 Ἑλληνικά, 61 Ἀμερικανικά, 30 Σβεκικὰ, 9 Δανικὰ, καὶ 4 Ὀλλανδικὰ· πρὸς δὲ τούτοις, ὑπὲρ τὰ 2000 παραπλοϊκὰ πλοῖα ἐκ τῶν αἰγιαλῶν τῆς Ἰταλίας, Γαλλίας, καὶ Ἰσπανίας.

ΤΟ ΕΚ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΦΕΛΟΣ.

Ο ΤΗΣ γεωγραφίας ἀπαίδευτος ἀγνοεῖ ὅτι ὑπάρχει κόσμος ἐπέκεινα τῆς αὐτοῦ ὀράσεως· δὲν φρονεῖ ὅτι ἐμποροῦν νὰ γένωσιν ἄλλαι κατοικίαι, ἢ νὰ ἐπικρατῶσιν ἄλλοι τρόποι τοῦ ἐνδύεσθαι, ἢ ἄλλα εἶδη τροφῆς, παρ' ὅσα αὐτὸς βλέπει. Δὲν γνωρίζει ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ἔθιμα, καὶ ἄλλα φρονήματα, παρ' ὅσα αὐτὸς πρεσβεύει. Μόλις πιστεύει ὅτι ἀλλαγῶν καὶ τὸ φύχος γίνεται ὀριμότερον, καὶ ἡ θερμότης ἰσχυροτέρα, παρ' ὅσον αὐτὸς ἐδοκίμασε ποτέ. Ὁ τόπος αὐτοῦ καὶ ὅλα τὰ περὶ αὐτὸν εἶναι τὰ κάλλιστα, τὰ μόνον καλὰ ἐπὶ γῆς· πᾶν δὲ ὅ,τι διαφέρει, εἴτε εἰς τὰ ἤθη, εἴτε εἰς τὰ ἐνδύματα, εἴτε εἰς τὰς τέχνας, εἴτε εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἴτε εἰς τὰς δοξασίας, εἴτε εἰς τὴν πίστιν, θεωρεῖται ὑπ' αὐτοῦ ὡς πολὺ κατώτερον. Ὅ,τι φαίνεται ἄλλου

χαρακτῆρος, ὅσον καὶ ἂν ὑπερβαίῃ ἀληθῶς πᾶν ὅ,τι αὐτὸς ἤδη γνωρίζει, ἐπισύρει μόνον τὴν περιφρόνησιν, τὴν ἀηδίαν, ἢ τὴν πρόληψιν αὐτοῦ. Τοῦτο πάσχουν οἱ Σῖναι. Νὰ λευκοφορέσῃ τις διὰ κάμμιναν ἄλλην αἰτίαν ἐκτὸς διὰ πένθος, νὰ χαιρετήσῃ Εὐρωπαϊστὴ, ἢ νὰ φάγῃ μὲ περόνιον, δείχνει, κατ' αὐτοὺς, μικρὸν πνεῦμα. Αἱ τέχναι ἡμῶν καὶ ἐπιστήμαι εἶναι ἀνάξια τῆς προσοχῆς των, αἱ δοξασίαι καὶ ἡ πίστις μας ὅλως καταφρονεῖται· παντὸς Εὐρωπαϊκοῦ ἔθνους αἱ ἀξιώσεις ἀπορρίπτονται εἰς τὴν Οὐράνιον Αὐτοκρατορίαν, ὡς ὁ ἀγροῖκος χωρικός ἐκ τῆς εὐγενοῦς συναναστροφῆς. Βάρβαρος πᾶς ὁ ἐκτὸς τῶν Κινικῶν ὀρίων.

Πόσον ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους ἀνώτερος ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα ἐξέτειναν αἱ περιοδεῖαι! Ὁ κοσμογυρισμένος περιηγητής, ὅστις

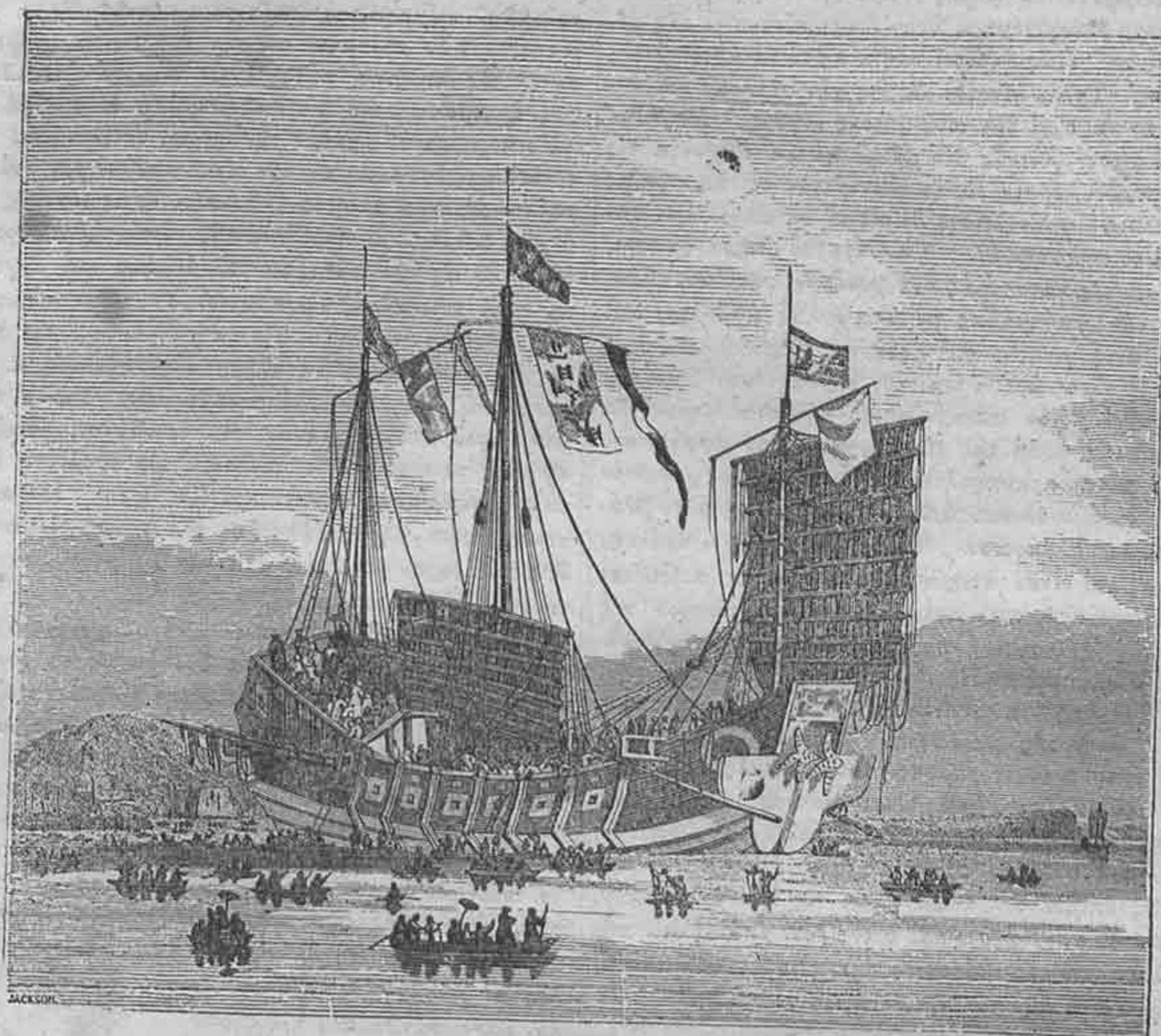
Πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ τόσον ἔγνω,

ἐπαυσεν ἐκ πολλοῦ ἤδη νὰ θεωρῇ τὸ χρῶμα τῶν ἐνδυμάτων, ἢ τὸν τρόπον τοῦ ἀσπασμοῦ, ὡς δεῖγμά τι συνετοῦ ἢ ἀξιοτίμου χαρακτῆρος. Ἐμαθεν ὅτι εὐρίσκονται καὶ ἄλλα κλίματα, καὶ ἄλλαι γῶραι, καὶ ἄλλαι τροφαί, οὐχ ἦττον τερπνὰ παρὰ τὰ ἰδιά του· ἔμαθεν ὅτι ὁ νοῦς, καὶ τὰ ἔθνη, καὶ τὰ φρονήματα τῶν ἀνθρώπων, ἔχουν, ὡς τὰ ἔργα τῆς φύσεως, ἀπειρὸν τινα ποικιλίαν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο οὐδεμίαν ἐξ ἀνάγκης ἀτέλειαν. Ἐδιδάχθη νὰ ἐκπλήσσεται χωρὶς νὰ κατακρίνῃ, καὶ νὰ μειδιᾷ εἰς τὰ καινοφανῆ ἀνευ περιφρονήσεως. Εἶναι ἤδη προδιατεθειμένος νὰ δέχεται, καὶ μάλιστα νὰ ζητῇ, ν' αἰετῶ ἀναπαύσεως ἢ χρήσεως, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγρίους, καὶ νὰ ἐπαυξάνῃ τὰς γνώσεις του καὶ ἀπὸ τοὺς πλείον ἀμαθεῖς. Ἐν συντομίᾳ, ἀπεσπᾶσθη ἐν οὐσιῶδες ὑποστήριγμα τῆς ὑπερηφανίας του, ἀφῆρέθη ἐν μέγα ἐμπόδιον τῆς φιλανθρωπίας του, καὶ προετοιμάζεται νὰ καταταχθῇ ὡς κοσμοπολίτης, ἀντὶ ἀπλοῦ πολίτου μιᾶς μόνης ἐπικρατείας. Τὰ εἰς ἄλλας χώρας συμβαίνοντα γίνονται βαθμηδὸν καὶ εἰς αὐτὸν περισπούδαστα, καὶ, ἂν ἔχη πνευμά τι φιλανθρωπίας, ὀδηγεῖται ἀνεπαισθήτως νὰ ἰποθῇ, καὶ μάλιστα νὰ ζητῇ, τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πλείον ἀπομακρυσμένων ἔθνων.

Οἱ Ἰάπωνες ἔχουν ἀλλοκότους τινὰς θρησκευτικὰς δοξασίας. Ποτὲ εἰς καιρὸν θλίψεως ἢ δυστυχίας δὲν ἰκετεύουσι τοὺς θεοὺς· διίσχυριζόμενοι ὅτι, ἐπειδὴ χαίρονται ἀδιάκοπον εὐδαιμονίαν οἱ θεοὶ, τοιαῦτα ἰκεσίαι ἤθελαν τοὺς εἰσθαι πειρακτικά. Ἀφιερόνουσιν ὅθεν τὰς ἐορτὰς των εἰς συμπόσια, γάμους, καὶ ἄλλας δημοσίους καὶ μερικὰς χαρὰς.

Τὴν πρώτην Ἰουλίου 1839 ἐξεδίδοντο εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς 1,555 ἡμερηίδες καὶ περιοδικὰ· ἤγουν, 116 κατ' ἡμέραν, 14 τρις τῆς ἐβδομάδος, 39 δις τῆς ἐβδομάδος, καὶ 991 ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος· τὰ δὲ λοιπὰ, δις τοῦ μηνός, κατὰ μῆνα, καὶ κατὰ τρίμηνον.

Η ΙΟΥΓΚΑ ΤΩΝ ΣΙΝΩΝ.

Κινεζικόν Πλοῖον, τὸ λεγόμενον Ἰούγκα.

Ἐκ τῶν πολλῶν ποικιλομόρφων πλοίων, ἐφ' ὧν οἱ ἄνθρωποι ριφοκινδυνεύουν τὴν ζωὴν αὐτῶν καὶ τὴν περιουσίαν εἰς τὴν πολυτάραχον θάλασσαν, τὰ τῆς Κίνας, τὰ λεγόμενα Ἰούγκαι, εἶναι τὰ πλέον περίεργα, ὡς καὶ τὰ πλέον θραυστά. Κάμνουν μ' ὅλον τοῦτο αἱ Ἰούγκαι μακρυνὰ ταξείδια, πλέουσαι οὐχὶ μόνον εἰς τὰς Φιλιππίνους, Μολούκκας, καὶ ἄλλας νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀρχιπελάγους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἰαῶν, τὴν Μαλαϊκὴν χερσόνησον, καὶ τὰ παράλια τῆς Σιάμης καὶ τῆς Κοκίνας Κίνας. Πάντοτε δὲ εἰς τὴν διάπλευσιν τοῦ Κινεκοῦ πελάγους ὠφελοῦνται ἀπὸ τοῦς ἐτησίας, καθότι ὀγκώδεις οὐσαι καὶ ἀβαθεῖς προβαίνουσι δυσκόλως μὲν κατὰ τοῦ ἀνέμου, τάχιστα δὲ μετ' αὐτοῦ. Καὶ μολονότι φαίνονται ὅλως ἀνάρμοστοι ν' ἀντέχωσιν εἰς βαρείας θαλάσσας, οἱ κατὰ τὴν παραλίαν ὁμῶς πλεονάζοντες ἄλιεῖς, οἵτινες μόνην κατοικίαν ἔχουσι τὰ πλοιάριά των, ἐκουσίως ἐπιρρίπτονται εἰς κακίστους καιροὺς, τὸ ἐπιτήδευσμά των μετερχόμενοι—καὶ μ' ὅλον τοῦτο, διὰ τὴν ἐλαφρίαν πιθανῶς αὐτῶν σπανίως συμβαίνει ὥστε Ἰούγκαις νὰ καταποντισθῇ.

Εἰς τὸν ὀφθαλμὸν προσβάλλουν αἱ Ἰούγκαι ὡς μέγα
δ' 5*

τι ἄσχημον σῶμα, ὁμοιάζουσαι μὲ τὰ πρὸ δύο ἑκατονταετηρίδων Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, ὑψηλὰς πρύμνας καὶ πῦρας ἔχουσαι, καὶ τὸ σχῆμα τοῦ καταστρώματος ἡμισεληναῖον. Πολλάκις εἶναι 300 καὶ 400 τόνων, ἐνίοτε δὲ ἕως 800· σκευὴν ἔχουν ἀπλουστάτην, συγχειμένην ἀπὸ δύο ἢ τρία μεγάλα κατάρτια μονόξυλα, πολὺ παχύτερα κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τὰ Εὐρωπαϊκὰ κατάρτια, ἐπὶ τῶν ὁποίων βάλλονται μεγάλα τετράγωνα πανία, μεγαλυνόμενα κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ πλοίου, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀριθμὸν μηδέποτε ὑπερβαίνοντα τρία. Ἐὰ ἰστία ἢ πανία ταῦτα εἶναι ψάθινα, χονδροῦς ἔχοντα βαμβοκαλάμους, ὀριζοντεῖως ἐκτεινομένους, ἀπέχοντας δ' ἀπ' ἀλλήλων δύο ἕως δύο ἡμισυ πόδας· εἰς ἕκαστον ἄκρον τῶν βαμβοκαλάμων τούτων δένονται σχοινία, δι' ὧν τὰ πανία νὰ ἐφαρμόζωνται εἰς τὸν ἀνεμον· ὁπότεν δὲ χρειασθῇ νὰ σμικρυνθῶσι τὰ πανία, συστρέφονται ἀπὸ τὴν κάτω ἄκραν ὅσα βαμβοκαλάμια ἤθελε κριθῆν ἀναγκαῖον. Αἱ ἄγκυραι εἶναι ἀγροικότατα κατεσκευασμέναι, πάντοτε ξύλιναι, μὲ πέτρας μεγίστας προσδεδεμέναις, χωρὶς καν σταυροειδὲς στέλεχος, δι' οὗ ἀσφαλῶς νὰ κρατῶσιν, ὅταν πίπτωσιν εἰς τὸν βυθόν.

Ἐκατέρωθεν τῆς πύρας συνειθίζουσαν νὰ ζωγραφῶσιν ὀφθαλμὸν, ἀποκρινόμενοι ὅταν ἐρωτηθῶσι περὶ τῆς αἰτίας τούτου, ' Πῶς ἐμπορεῖ νὰ βλέπῃ τὸ καράβιον χωρὶς ὀμμάτια; ' Τούτο γίνεται καὶ εἰς τὴν Μάλταν καὶ ἀλλαχοῦ, ἀν καὶ οὐχὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. Μεγάλαι Ἰόγκαι φέρουσαν γενικῶς δύο μακρὰ κωπία ἐξέχοντα εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ὅμοια εἰς τὸ φαινόμενον μὲ τὰς κεραίας τῶν ἐντόμων· χρησιμεύουσαν δὲ εἰς τὸ νὰ εὐκολύνωσι τὴν τοῦ πλοίου περιστροφήν. Τὸ κῦτος τοῦ πλοίου (ἀμπάρι) διαιροῦσιν εἰς κατατομὰς διὰ χονδρῶν σανίδων, φράσσοντες τὰς χαραμάδας μὲ ἀλοιφήν ἐξ ἀσβέστου καὶ ἐλαίου, ἧτις γίνεται σκληροτάτη ὁπόταν ξηρανθῇ· ὁ τρόπος δὲ οὗτος ὠφελεῖ ὀπισθοῦν εἰς τὰ τόσον θραυστὰ πλοῖα, οὐχὶ μόνον συντείνων εἰς τὴν διατήρησιν τῶν πραγματειῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τοῦ ὄλου ἀσφάλειαν, καθότι πᾶσα κατατομὴ γίνεται τοιοῦτοτρόπως χωριστὸν πλοῖον, δυνάμενον καὶ ἀπὸ ὕδωρ νὰ γεμίσῃ ἀνευ βλάβης τοῦ λοιποῦ φορτίου. Τὸ πηδάλιον ἐξέχει ἀπὸ τὴν πρύμνην, καὶ εἶναι γενικῶς κατατροπημένον· στρέφεται δὲ διὰ σχοινίων περνώντων ἀφ' ἑκαστοῦ πλευρῶν τῆς πρύμνης. Ἡ ναυτικὴ πυξὶς κλείεται εἰς μικρὰν λεκάνην μὲ ὀλίγην ἄμμον εἰς τὸν πυθμένα, ἐφ' ἧς ἐμπήγονται εὐώδη κηράκια, ὁπόταν μέλλῃ νὰ γένῃ προσφορὰ εἰς τὸν ' Θεὸν τῆς θαλάσσης.' Εἰς τὸν Θεὸν τούτον ἀνεγείρεται προσέτι πολυστόλιστος βωμὸς κατὰ τὴν ἄκρην τοῦ κοιτῶνος, ὅστις εἶναι μικρότατος, καὶ περίξ τοῦ ὁποῦ εὐρίσκονται αἱ στεναὶ κοῖται τῶν ναυτῶν, ψάθαν καὶ σκληρὸν προσκεφάλαιον ἔχουσα ἐκάστη. Γενικῶς ἐπιβαίνουν πολυάριθμοι εἰς ἕκαστον πλοῖον, ἅπαντες δὲ σπουδάζουσαν καὶ φροντίζουσαν ἐπίσης διὰ τὴν ναυτιλίαν, μὴ λαμβάνοντες ὠρισμένον τινὰ μισθόν, ἀλλὰ μερίδιον ἀπὸ τὰ ἐκ τοῦ ταξιδίου κέρδη.

Ο ΕΡΗΜΙΤΗΣ.—ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ.

ΑΡΧΑΙΟΝ τινὰ ἐρημίτην, ὅστις πολλὰ ἔτη εἶχε διατρίψει ἐν μοναζίᾳ, σκληραγωγούμενος καὶ τὰ τῆς εὐσεβείας πράττων, ἐπέερασε ποτὲ δεινῶς τὸ πνεῦμα τῆς βλασφημίας, ὡς ἄδικα παριστάνον εἰς αὐτὸν τὰ τοῦ Θεοῦ ἀκατανόητα κρίματα. Τόσον δ' ἐβασανίζετο ὑπὸ τοιούτων ἀμφιβολιῶν, τόσον ἐφθείρετο ἀπὸ τὴν μέριμναν, καὶ τόσον ἐστενοχωρεῖτο ὑπὸ τῶν πειρασμῶν, ὥστε οὐδὲ νύκτα οὐδὲ ἡμέραν ποσῶς ἀνεπαύετο, καθότι ἀδιαλείπτως ἐπολέμει κατὰ τῶν μωρῶν συλλογισμῶν, οἵτινες ἀκουσίως εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἤρχοντο. Ἄλλ' ὁ Θεὸς οὐδέποτε λησμονεῖ τὰς θλίψεις τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ· καὶ μολονότι οὐδεὶς ἐξαιρεῖται εἰς τὴν ζωὴν ταύτην ἀπὸ τὰς ἐπιβουλάς τοῦ ἐχθροῦ, ὁ Κύριος ὁμως δὲν συγχωρεῖ αὐτὸν νὰ μᾶς βλάβῃ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν πονηρῶν σκοπῶν του.

Μίαν τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὸ κελλίον ὁ ἐρημίτης ὑπὲρ τὸ σύνθηδες μελαγχολικός, καθὸ καὶ ἰσχυρότερα προσβληθεὶς τότε ὑπὸ τοῦ πειρασμοῦ, τὸν ἐφάνη ἄγγελος, ὁμοιάζων νεανίσκον ἐρασμίας προσόψεως, ὅστις εἶπε πρὸς αὐτὸν, ' Ἀκολουθεῖ με, ἀν θέ-

λης νὰ στοχασθῆς καὶ νὰ καταλάβῃς τὰ κεκρυμμένα τοῦ Θεοῦ κρίματα, τὰ ὁποῖα τόσον ἐπιθυμεῖς νὰ γνωρίσῃς.' Τὴν πρότασιν ταύτην ἐδέχθη περιχαρῆς ὁ σκεπτικὸς ἐρημίτης, πόθον ἔχων ἰσχυρὸν ν' ἀποδιώξῃ τὰς ἀμφιβολίας, καὶ νὰ καθησυχάσῃ τὸ πνεῦμά του. Ὡδοιπόρησαν δὲ μακρὰν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ πρὸς τὸ ἔσπερας ἐφθασαν εἰς τὸν οἶκον ἀγαθοῦ μὲν καὶ μεταδοτικοῦ, ἀλλὰ πένητος ἀνθρώπου, ὅστις εὐμενῶς ὑπεδέχθη αὐτοὺς, καὶ παρέθηκε τὰς εὐρισκομένας τροφάς· ἔβαλε δὲ εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ δείπνου καὶ ἀργυροῦν ποτήριον περικαλλῶς εἰργασμένον, τὸ ὁποῖον ὑπερέτιμα, καὶ ἡ θεωρία τοῦ ὁποῦ τὸν ὑπερέφραινε. Ὁ ἄγγελος ὁμως κατώρθωσε νὰ κλέψῃ αὐτὸ τὴν νύκτα ἀπαράτητος, καὶ νὰ τὸ ἐπάρῃ μαζῇ του. Τὴν δ' ἐπαύριον, ἀφοῦ ἀπεχαιρέτησαν τὸν ξενοδόχον, ἔδειξεν ὁ ἄγγελος τὸ κλεφθὲν ποτήριον εἰς τὸν ἐρημίτην, ὅστις τὰ μέγιστα ἐσκανδαλίσθη καὶ ἐξεπλάγη. ' Πόσον χαμερπὲς,' εἶπε, ' νὰ κλέψῃς ἀπὸ τὸν πτωχὸν ἀνθρώπον, ὅστις μὲ τόσῃν ἐλευθεριότητά μᾶς ὑπεδέχθη, τὸ πολυτιμότερον αὐτοῦ κτῆμα!'

Ὀλίγην ὁμως ἀκρόασιν ἔδωκεν ὁ ἄγγελος εἰς τὰς ἐπιπλήξεις καὶ τὰ παράπονα τοῦ συντρόφου του· τὸν δρόμον δ' ἐξακολουθοῦντες, ἐφθασαν τὴν νύκτα εἰς τὸν οἶκον ἀνδρὸς βαθυπλούτου μὲν, τόσον δὲ στρυφνοῦ καὶ δυσκόλου τὴν διάθεσιν, καὶ τόσον ἀπειροκάλου τὰ ἤθη, ὥστε ὑπεδέχθη αὐτοὺς μὲ βαρυτάτην καρδίαν καὶ μὲ ἀξιόμμεμπτον φειδωλήν. Μ' ὄλον τοῦτο, ὁπότε τὸ πρῶτ' ἀνεχώρησαν, ἐφιλοδώρησεν εἰς αὐτὸν ὁ ἄγγελος τὸ ἀπὸ τοῦ προτέρου ξενοδόχου κλεφθὲν ποτήριον! Ἡ πράξις αὕτη ἀνεκαίνισε τὴν λύπην τοῦ ἀσκητοῦ, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ βλέπων τὸν θησαυρὸν τοῦ φιλόφρονος καὶ φιλοκαγάθου πένητος εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀγροίκου καὶ μισανθρώπου πλουσίου.

Πονηρὰ ἐνταυτῶ καὶ παράξενα ἐφαίνοντο τὰ ἔργα τοῦ ἀγγέλου, ὅστις καὶ, τὸ χειρότερον, μὲ ἀδιαφορίαν ἤκουε τοὺς ὄνειδισμοὺς καὶ τὰς θρηνηλογίας τοῦ ἐρημίτου· προέβαινον δὲ, ἕως οὗ ἐφθασαν εἰς κατοικίαν, τῆς ὁποίας ὁ ἰδιοκτήτης ἦτον εὐμενῆς καὶ εὐπροσήγορος, καὶ ὅστις ἐγκαρδίως τοὺς ὑπεδέχθη. Ὡς ἐξημέρωσεν, ἀπεχαιρέτησαν αὐτὸν· ἐνῶ δ' ἐπέρνων ἀπὸ γέφυρᾶν τινὰ, ἐφ' ἧς ἔστεκεν ὁ ἀγαπητὸς θεράπων τοῦ ξενοδόχου τῶν, ἐκρήμνισεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος εἰς τὸν ποταμὸν, ὅπου πάραυτα ἐπνίγη.

Ἐκθαμβος εἰς τοιαύτην σκληρότητα ὁ ἐρημίτης, ἐπανέλαβε πικροτέρους τοὺς ὄνειδισμοὺς· ἀλλ' οὔτε ἡ ἐκπληξὶς οὔτε ἡ ἀγανάκτησις αὐτοῦ ποσῶς ἐκίνει τὸν ἄγγελον, ὁ ὁποῖος προεχώρει, ἕως οὗ τὴν τετάρτην νύκτα ἐφθασαν εἰς ἐντίμου τινὸς καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ὑπεδέχθη αὐτοὺς μὲ τὰς πλέον φιλικὰς περιποιήσεις. Οὗτος εἶχε μικρὸν τι παιδίον, τοῦ ὁποῦ τὰς κραυγὰς ἤκουσεν ὁ ἄγγελος· σηκωθείς δὲ τὴν νύκτα, ἐπνίξε τὸ βρέφος εἰς τὴν κοιτίδα του.

Ὅλος ἀπὸ φρίκην κυριευμένος ὁ ἐρημίτης διὰ τοιαύτας παραδόξους καὶ ἀπανθρώπους πράξεις, ἀπεφάσισε

νά μὴ συνοδοιπορῆ πλέον μετὰ τοῦ ἀγγέλου. Ἐξελθὼν δὲ ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦ φιλοκάγαθου ἀνδρὸς, ὅστις ἐλεεινολόγει τὸν θάνατον τοῦ φιλάτου υἱοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε θύσειν τὰς γλυκυτάτας αὐτοῦ ἐλπίδας, ἠσπάζθη τὸν σταυρὸν, καὶ ἐξώρκισε τὸν ἄγγελον, τὸν ὁποῖον τῶρα πλέον ὡς δαίμονα ἐστοχάζετο, ὥστε νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ νὰ μὴ τὸν συνοδεύσῃ ποτὲ πλέον. Ἄλλ' ὁ ἄγγελος τὸν ἀπεκρίθη, Ἄν εἶμαι πονηρὸν πνεῦμα, ὡς φαντάζεσαι· ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου, σταλθεὶς νὰ σὲ δείξω τὰ κρυπτά τῆς αἰωνίου Προνοίας κρίματα, τὰ ὁποῖα τόσο ἐπιθυμοῦν νὰ γνωρίσῃς. Ἐξεῦρε λοιπὸν ὅτι ἀφῆρεσα μὲν τὸ ἀργυροῦν ποτήριον ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ, ἐπειδὴ μὲ τὴν ἀγαλλίαν τὸ ἐθεώρει, ὥστε ἠμέλησε τὰς δεήσεις, τὰς ὁποίας πρὶν ἀποκτήσῃ αὐτὸ συνείδησε νὰ προσφέρῃ. Ἔδωκα δὲ τὸ αὐτὸ ποτήριον εἰς τὸν πλούσιον καὶ ἀνελεήμονα, ὥστε εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν νὰ λάβῃ τὴν ἀνταμοιβὴν παντὸς ἀγαθοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἴσως ἐπραξέ, διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀμετασλεύτως δίκαιος, καὶ οὔτε κακὸν ἔργον ἀφίνει ἀτιμώρητον, οὔτε καλὸν ἀβράβευτον. Κατεκρήμνισα εἰς τὸν ποταμὸν τὸν θεράποντα τοῦ τρίτου ἡμῶν ξενοδόχου, ὅστις τόσο εὐμενῶς μᾶς ὑπεδέχθη, ἐπειδὴ εἶχε κάμειν ἀπόφασιν νὰ φονεύσῃ τὸν κύριον αὐτοῦ τὴν προσεχῆ νύκτα· ὥστε διὰ τῆς καταποντίσεως τοῦ ἀπίστου ἐκείνου δούλου ἀπηλλάχθη ἀπὸ βίαιον θάνατον ὁ τόσο φιλανθρώπως ἡμᾶς περιποιηθεὶς. Ἐπνίξα δὲ εἰς τὴν κοιτίδα τὸν νήπιον υἱὸν τοῦ τελευταίου ἀγαθοῦ ξενοδόχου μας, ἐπειδὴ, γενναιοτάτος ὢν ποτὲ πρὸς τοὺς πένητας, ἤρχισε μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ τέκνου τούτου νὰ ἐλαττόνη κατ' ἡμέραν τὰς πρότερον συνήθει· ἐλεημοσύνας του, ὥστε νὰ συσσωρεύσῃ πλοῦτη διὰ τὸν υἱὸν του. Ἀφῆρεσα λοιπὸν τὴν ζωὴν τοῦ βρέφους εἰς τὴν ἀθάνατον ἡλικίαν του, ὥστε νὰ μὴν ἀποτρέπεται πλέον ὁ πατὴρ ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐλεημονητικῶν πράξεων, τὰς ὁποίας ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἀμελῇ. Ταῦτα εἶναι τὰ σοφώτατα καὶ δικαιοτάτα κρίματα τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς τοὺς μὴ ἐννοοῦντας αὐτὰ παράξενα καὶ ἀδίκαια.

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ταύτην ὁ ἄγγελος εὐθὺς ἐγένετο ἀφαντος, τὸν ἐρημίτην ἀφήσας ἐλεύθερον μὲν ἀπὸ τοὺς ὀχληροὺς διαλογισμοὺς, παρηγορημένον δὲ εἰς ὅλας τὰς θλίψεις του.

Ο ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ΚΑΙ Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ.

Τὰ ἐπόμενα περὶ τοῦ Ἀγγλαμερικανοῦ Οὐασιγκτῶνος θέλουν δείξουν πόσον μεγάλην ἐπιρροὴν ἔχουν αἱ μητέρες εἰς τὰ παιδιά των, καὶ ἀκολούθως πόσον κρέμεται ἀπ' αὐτὰς ἡ μέλλουσα εὐτυχία ἢ δυστυχία των. Τοῦ ἀληθοῦς μεγάλου τούτου ἀνδρὸς ἡ μήτηρ ἦτον ἀξιοσέβαστος καὶ εὐλαβὴς γυνή· ἐπειδὴ δὲ ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ τῆς ἐνῶν τὰ παιδιά των ἦσαν μικρὰ, ἐλάβε μόνη τὴν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς των.

Λέγεται ὅτι ἐρωτηθεῖσα ποτὲ κατὰ ποῖον τρόπον ἀνέθρεψε τὸν υἱὸν τῆς, ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἀνδρα τόσο περικλητῆ, ἀπεκρίθη, Ἄπαιτοῦσα

ΥΠΑΚΟΗΝ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΝ, καὶ ΑΛΗΘΕΙΑΝ. Οἱ ἄπλοοὶ δὲ οὗτοι κανόνες, πιστῶς ἐξακολουθούμενοι, ἐπέφεραν θαυμάσια ἀποτελέσματα. Ἐκ νεαρῆς ἡλικίας τὸν ἐσυνείδησε νὰ λέγῃ μὲ ἀκρίβειαν ὅλα ὅσα ἐδιηγεῖτο, καὶ νὰ ὁμιλῇ περὶ τῶν σφαλμάτων καὶ τῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ καθαρὰ, χωρὶς κάμμιναν τέχνην διὰ νὰ ἀπατήσῃ ἢ νὰ κρύψῃ. Ἀπὸ τοῦτο δ' ἐπήγασεν ἡ μεγάλη τῆς ψυχῆς του εὐλικρίνεια, καὶ τὸ πρὸς τὴν ἀπάτην ἄσπονδον μῖσός του, διὰ τὰ ὁποῖα πάντοτε ἦτον ἐπίσημος.

Ἐκ νεανικῆς ἀπροσεξίας ἔκαμε ποτὲ μεγάλην τινὰ ζημίαν, καὶ τοιαύτην, ὁποῖα ἀμέσως ἐμπόδιζε τὰ σχέδια τῆς μητρὸς του. Εὐθὺς ὑπῆγε, καὶ τὴν ὁμολόγησεν ἐλευθέρως τὸ σφάλμα· ἐκείνη δὲ, ἐνῶ τῆς ἀγάπης τὸ δάκρυον ὑγραίνε τὸ ὄμματιόν τῆς, ἀπεκρίθη, Ἔχω πολὺ καλῆτερα ὅτι ἐγένετο ἡ ζημία παρὰ νὰ ἐλεγεν ὁ υἱός μου ψεῦμα.

Ἦτο προσεκτικὴ νὰ μὴ τὸν ἐκνευρίξῃ μὲ τρυφήν, μήτε ἀσθενῶς νὰ χαρίζεται εἰς τὰς ἐπιθυμίας του. Τὸν ἐσυνείδησε νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὴν κλίνην ἐνωρὶς, καὶ ποτὲ δὲν τὸν ἀφινεν ἀργόν. Ἐνίοτε ὁ Οὐασιγκτῶν κατεγίνετο εἰς κόπους, τοὺς ὁποίους ἤθελεν νομίσειν αὐστηροὺς τῶν σημερινῶν μας πλουσίων τὰ παιδιά, — καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀπέκτησε δύναμιν σώματος, καὶ ἐγυμνάσθη νὰ καταφρονῇ τὴν σκληραγωγίαν. Ἡ συστηματικὴ δὲ εἰς ὠφέλιμόν τι χρήσις τοῦ καιροῦ, τὴν ὁποίαν παιδιόθεν ἐδιδάχθη, τοῦ ἐχρησίμευσεν ὀχι ὀλίγον, ὅταν ἐπεφορτίσθη ὄλου τοῦ Ἀγγλαμερικανοῦ ἔθνους τὴν φροντίδα.

Παρατηρεῖτο ἀπὸ τοὺς πάντοτε περὶ αὐτὸν, ὅτι ποτὲ δὲν ἦτο βιαστικὸς, ἀλλ' εὕρισκεν ὡραν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μικροτέρων πραγμάτων εἰς τὸ μέσον τῶν μεγαλητέρων καὶ τῶν διαφερομένων μάλιστα χρεῶν του. Τόσον ὠφέλησεν αὐτὸν ἡ ἀκρόασις τῶν μητρικῶν συμβουλῶν! Ἡ εἰς τὰ προτάγματα αὐτῆς ὑπακοή του, ἐνόσω εὕρισκετο εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἦτον ἰλαρὰ καὶ ἀκριβής· ὅτε δ' ἐπλησίασε τὴν ἀνδρικήν, τῶν μικροτέρων τῆς ἐπιθυμιῶν ἢ φανέρωσις τοῦ ἦτο νόμος.

Τῆς μητρὸς ταύτης ἡ τόσο μεγάλη ἐπιρροὴ ἐχρεωστεῖτο κατὰ μέρος εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ ἀληθῆς εὐσέβεια τὴν ἐστόλιζε· διότι αὕτη ὕψονε τὰ αἰσθημάτων τῆς, καὶ τῆς ἐπροξένει γαλήνην εἰς τὸ πνεῦμα. Κατ' ἐποχὰς τινὰς τοῦ πολέμου, ὅτε οἱ φόβοι τοῦ λαοῦ ἦσαν ὑπερβολικοὶ, πολλὰ φῆμαι ψευδεῖς διεδίδοντο, αἱ ὁποῖαι ἐθλίβαν τὰς καρδίας τῶν ὄσοι εἶχαν φίλους εἰς ἐπικινδύνους θέσεις. Τὴν ἔλεγον κάποτε, Ἐκυρία, ἐφθασεν εἰδησις ὅτι ἐνίκηθη τὸ στράτευμά μας, καὶ ὅτι ὁ υἱός σας ἠχμαλωτίσθη. Ὁ υἱός μου, ἀπεκρίνετο, εἶναι μαθημένος εἰς δεινὰς περιστάσεις, καὶ εὕρισκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ. Ἄλλοτε πάλιν τὴν ἀνήγγελλον ὅτι, Διὰ μέσου τοῦ Οὐασιγκτῶνος μεγάλη νίκη ἐκερδήθη. Ἐκείνη δ' ἀπεκρίνετο, Δότε δόξαν εἰς τὸν Θεὸν τῶν μαχῶν. Ἦτο δὲ φανερόν, ὅτι ἡ γαλήνη αὕτη τοῦ πνεύματος δὲν προήρχετο οὔτε ἀπὸ μητρικῆς στοργῆς ἢ ἐλλείψιν, οὔτε ἀπὸ ἀδιαφο-

ρίαν εἰς τοῦ πολέμου τὰς τύχας, ἀλλ' ἀπὸ τὴν θάρρος ἐμπνέουσαν Χριστιανικὴν πίστιν.

Τοιοιουτρόπως βλέπομεν ὅτι ὁ φιλόστοργος καὶ ὑπήκοος οὗτος υἱὸς ἐγένετο ἀρχηγὸς νικηφόρων στρατευμάτων, νικητὴς δυνατοῦ ἔθνους, καὶ ὁ θαυμασμὸς τοῦ κόσμου. Βλέπομεν ὅτι πολλαὶ ἀπὸ τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ προῆλθον ἐκ τῆς ἰλαρᾶς ἐκείνης ὑποταγῆς, τὴν ὁποίαν, καὶ παῖς ἀκόμη ὢν, ἐδείκνυεν εἰς τὰ μητρικὰ παραγγέλματα. Ἡ γυνὴ, τὴν ὁποίαν ἐτίμησε μὲ τοιοῦτον υἱὸν σέβας, εἶπεν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς 'εἶχε μάθει νὰ κυβερνᾷ ἄλλους, μαθὼν πρῶτον νὰ ὑπακούῃ ὁ ἴδιος.'

Ἐνθυμούμεθα προσέτι ὅτι ἐλέχθη δι' ἕνα πολὺ μεγαλητέρον παρὰ τὸν Οἰασιγκτῶνα, ὅτι 'ὑπετάσσετο εἰς τὴν μητέρα του.' 'Ὅσοι λοιπὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου φιλοτιμοῦνται νὰ ἐπιτύχῃσι μέλλουσαν δόξαν, ἅς βάλωσι θεμέλιον τὴν υἱικὴν ἀρετὴν· καὶ ἅς μὴ προσμένωσι νὰ ἦναι μήτε καλότυχοι, μήτε εὐδαίμονες, ἐνῶ ἀμελοῦν τὴν παραγγελίαν, 'Υἱέ μου, φύλαττε τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς σου, καὶ μὴν ἀμελῆς τὸν νόμον τῆς μητρὸς σου.'

ΑΝΑΓΚΗ, ΩΦΕΛΕΙΑ, ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ*.

Εἴαν τις ἀναδράμῃ εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν ἔθνων ἱστορίαν, εἰς ὅλα, ὅσων μᾶς ἐσώθησαν ἱστορικά τινα λείψανα, καὶ εἰς τὰ πλείον βάρβαρα, θέλει εὐρεῖν τὴν ἀνάγκην τῆς Διανεμητικῆς Δικαιοσύνης ἐπαισθητὴν οὔσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ ἀναπληρουμένην ὑπὸ παντοίους τύπους καὶ κατὰ διαφοροῦς τρόπους, ἀναλόγως μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐξευγενισμοῦ ἐκάστου αὐτῶν. Ἀλλὰ τί λέγω ἔθνη; καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ προοικιστικὰ μόρια τῶν ἔθνων, τὰ ὁποῖα κατήντησαν μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χρόνου νὰ συναπαρτίσωσιν ἔθνος, πανταχοῦ, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅπου ἀπαντᾶται συνοικιστικὸν τι σῶμα ἀνθρώπων, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν ἦναι, καὶ μίαν μόνην οἰκογένειαν ἐὰν ἀποτελῇ, ἀνευρίσκονται ἐνταυτῷ καὶ ἴχνη διανεμομένης εἰς αὐτὸ δικαιοσύνης.

Ἀλλαχοῦ μὲν ἀπονέμεται πατριαρχικῶς ἡ δικαιοσύνη ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῆς φυλῆς, ἢ ἀπὸ τινος ἀνδρα αὐτῆς θεωρουμένου ὡς τοῦ σοφωτέρου, καθὼς ἐγένετο ἐπὶ τῶν πρώτων χρόνων τῶν Ἑβραίων, τῶν Χαλδαίων, τῶν Αἰγυπτίων, καὶ καθὼς παρατηρεῖται εἰς ὅλα ἐν γίνε τὰ σχηματιζόμενα ἔθνη τὰ ὁποῖα τότε ὁμοιάζουν κατὰ πάντα μὲ οἰκογένειαν μᾶλλον παρὰ μὲ ἔθνος· καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν πρῶτον καὶ ἀπλοῦστερον τρόπον τῆς δικαιοδοσίας. Ἀλλαχοῦ δὲ ἡ δύναμις αὐτὴ ἀπαντᾶται ἀπολύτως ἀφειμένη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Βασιλέως ἢ ἄλ-

λων ἐνεργούντων εἰς ὄνομα αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεσον θέλησιν ἢ ἐπιρροήν του· καὶ οὗτος εἶναι ὁ δεῦτερος καὶ ἀτελέστερος τρόπος τῆς δικαιοδοσίας. Ἀλλαχοῦ τελευταῖον εἶναι διαπιστευμένη εἰς χωριστὸν σῶμα ἀνδρῶν, οἵτινες τὴν ἐνεργούν πάντῃ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὸν Βασιλέα ἢ ἄλλον ἀρχηγὸν τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως· καὶ οὗτος εἶναι ὁ τρίτος καὶ ὁ ἐντελέστερος τὴν σήμερον τρόπος τῆς δικαιοδοσίας.

Ἡ τοιαύτη ἀνάγκη τῆς Διανεμητικῆς Δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ὁ λύχνος τῆς ἱστορίας μᾶς δεῖκνυε πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐνυπάρχουσαν τρόπον τινὰ ἐμφύτως εἰς τὸν κοινωνικὸν ἀνθρώπον, δὲν πρέπει παντελῶς νὰ μᾶς παραξενίσῃ. Τοιοῦτον γενικὸν καὶ σταθερὸν φαινόμενον δὲν δύναται εἶμὴ νὰ ἦναι νόμος τῆς φύσεως, εἶμὴ ν' ἀπαιτῆται καὶ νὰ παράγεται ἀπὸ τὴν φύσιν αὐτῆν τῶν πραγμάτων.

Καὶ τῶνόντι ὁ ἀνθρώπος γεννᾶται μὲ πάθη ἐπιδεκτικὰ καὶ ἀγαθοεργίας καὶ κακοεργίας· καὶ καθὼς ὅλαι αἱ ἐξοχοὶ δυνάμεις τῆς φύσεως ἰσχύουν νὰ παράξωσι καὶ μέγιστα καλὰ καὶ μέγιστα κακὰ, κατὰ τὴν χρῆσιν ἣτις γίνεται αὐτῶν, καὶ φέρουν μάλιστα τόσον ἐντονώτερα τὰ τοιαῦτα ἀποτελέσματά των, ὅσον ἡ ἐνέργεια αὐτῶν εἶναι δραστηκωτέρα, ὡσαύτως καὶ τὰ πάθη εἰς τὸν κοινωνικὸν μάλιστα ἀνθρώπον γίνονται πρόξενα μεγίστης καὶ ὀφελείας καὶ βλάβης, ἀναλόγως τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον τὰ μεταχειρίζεται. Πό'α εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς δυσμενοῦς αὐτῶν δυνάμεως, ἂν πηγάζῃ ἐκ τῆς ἀνατροφῆς ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας, τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ ἐξετάσω, οὐδὲ συμβάλλει ἤδη εἰς τὸν σκοπὸν μας. Τὰ ἀποτελέσματα μόνον παρατηρῶ, τὴν πείραν μόνην ἀκολουθῶ, καὶ αὐτὴ μᾶς διδάσκει, ὅτι δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ἀνθρώπος, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ μὴν ἐμφωλεύωσι καὶ δυσμενεῖς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διαθέσεις, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἰδιοτιμία καὶ ἡ περιφιλανθία νὰ μὴν ἐξασκῶσι μεγαλητέραν ἢ μικροτέραν ἐπιρροήν, εἰς τὸν ὁποῖον, ἐν ἐνὶ λόγῳ, νὰ μὴ γίνεται καὶ κακὴ χρῆσις τῶν παθῶν.

Ἡ κατάχρησις λοιπὸν αὐτῶν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, τὴν ὁποίαν δὲν δεδιῶ διὰ τοῦτο νὰ ὀνομάσω γενικὴν, ἐξερᾷ τὸ πικρὸν φάρμακόν της εἰς τὰς καθημερινὰς τῶν ἀνθρώπων σχέσεις, καὶ γεννᾷ μεταξὺ αὐτῶν ἀπείρους διαφορὰς, αἱ ὁποῖαι εἶναι τόσον πολυπληθέστεραι καὶ ποικιλώτεραι, ὅσον αἱ σχέσεις αὐταὶ υπερπερισεύουν καὶ πολυποικίλλονται, ὅσον αἱ χρεῖαι τοῦ ἀνθρώπου πληθυνόμεναι καὶ ἐκτεινόμεναι ἐρεθίζουσιν ἰσχυρότερον τὰ πάθη του, ὅσον ἐπομένως ὁ πολιτισμὸς τῆς κοινωνίας ὑφῶται εἰς ἀνώτερον βαθμὸν.

Πῶς ὅθεν νὰ καταπαύωνται, ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἐξομαλίζωνται αἱ ἐριδες αὐταὶ, καὶ πῶς νὰ ἀναχαιτίζεται ἡ ὁρμὴ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν; Τὸ κακὸν ὑπάρχει· εἶναι μέγα, παρὸν, ἀφευκτόν· τίς ἢ θεραπεία του; ἔπρεπε νὰ ἀφεθῆ τυφλῶς εἰς τὴν τύχην, νὰ τρέχῃ κατηφορικῶς τὸν ῥοῦν του; ἔπρεπε νὰ ἐμπιστευεῖται ἡ λύσις τῶν διαφορῶν ἀτομικῶς εἰς καθέν' ἀπὸ τοὺς διαφορα-

* Ὀνομάζω Διανεμητικὴν Δικαιοσύνην, ἔρανισθις τὴν λέξιν ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην, τὰ παρὰ τοῖς Γάλλοις ἑρμηνεύομενον συνήθως διὰ μιᾶς μόνον λέξεως justice, περιεκτικῆς παρεκτός τῶν πολλῶν ἄλλων σημασιῶν της, καὶ τῆς σημασίας ταύτης, 'Ἡ δικαιοσύνη ἐκείνη, ἣτις διανέμεται εἰς τὰ μέλη τῆς κοινωνίας κατὰ τὸν κανονισμὸν ἀπὸ τοῦ νόμου αὐτῆς τρόπον καὶ παρὰ τῆς πρὸς τοῦτο διωρισμένης νομίμου ἀρχῆς.'

μένους, και να μένωσιν οἱ κύριοι να τὰς τελειώνωσιν ὅπωςδῆποτε; Τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἰσως καλὸν εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν, και εἶναι μάλιστα τὸ μόνον δυνατὸν μέσον· ἀλλ' εἰς τὴν κοινωνικὴν, αὐτὸ τὸ νομιζόμενον ἰατρικὸν ἤθελεν ἀποβῆν φάρμακον δηλητηρίον, και ἐπιφέρει βίαιον τῆς κοινωνίας θάνατον· εἰς αὐτὴν ἠδύνατο ἕκαστος να διαλύη κατὰ θέλησιν τὰς μετὰ τῶν ὁμοίων του διενέξεις, εἰς ἐνεθρονίζετο αὐτὸς μόνος κριτῆς και ἐκτιμητῆς τῶν δικαίων του, εἰς τέλος πάντων δὲν τὸν ἔμενεν ἄλλος τρόπος λύσεως παρ' ὃ τῆς βίας και τῆς δυνάμεως, οὐαί τότε εἰς τὴν κοινωνίαν! δὲν ἤθελε πλέον δεσπόζειν εἰς αὐτὴν ἄλλο παρὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἰσχυροτέρου, και ἀπὸ κοινωνίας λογικῶν ὄντων ἤθελε μετατραπῆν εἰς φωλεὰν ἀγρίων θηρίων, τρωγομένων ἀναμέσον των, και κατασπαρτωμένων ἀνηλεῶς, ἕως ὅτου ἢ ὄλα να ἐξολοθρευθῶσι τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἢ φεύγοντα τὸν παντοτεινὸν αὐτὸν πόλεμον, να διασπαρῶσιν ἐνθεν κάκειθεν, και να μετεμβῶσιν εἰς τὴν θηριώδη αὐτῶν κατάστασιν, ἧτις εἶναι ἡ ἀληθῆς τοῦ ἀνθρώπου κατάστασις, ὅταν μονωθῆ ἀπὸ τῶν ὁμοίων του.

Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτον αἱ διαφοραὶ αὐται να διαλύωνται με λογικὸν τρόπον ὡς προκύπτουσαι μετὰξὺ λογικῶν και ἔχι ἀλόγων ζῶων· ἀνάγκη να καθυποβάλλωνται εἰς τὴν κρίσιν ἐξόχων και ἀμερολήπτων ἀνδρῶν, ἐκλελεγμένων δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν σκοπὸν, ὡπλισμένων μ' ὄλα τὰ δυνατὰ μέσα, και περιστοιχισμένων μ' ὄλους τοὺς ἀναγκαίους συμβουλοῦς, διὰ να φθάνωσιν, ὅσον ἰσχύει ἀνθρώπινος δύναμις, εἰς ἀλάνθαστον ἐξίσασιν αὐτῶν τῶν διαφορῶν, και ν' ἀποδίδωσιν ἀληθῶς εἰς ἕκαστον τὸ δίκαιόν του.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀρχὴ και ἡ ἀνάγκη τῆς Διανεμητικῆς Δικαιοσύνης και ὄλων τῶν συστατικῶν αὐτῆς Θεσμοθεσιῶν. Ἴδου διατί τὴν ἐκθειάζουσι τόσο ὄλοι, και τῆς ἀρχαιότητος και τῶν νεωτέρων ἔθνων οἱ περιβόητοι νομικοφιλόσοφοι. Ἴδου διατί ὁ περινούστατος Ἀριστοτέλης τὴν ἐπονομάζει Διανεμητικὴν, και ἐκφωνεῖ τὸ θεῖον ἐκεῖνο ῥητὸν, "Ὡσπερ γὰρ τελειωθὲν βέλτιστον τῶν ζῶων ἀνθρωπὸς ἐστίν, οὕτω και χωρισθὲν νόμου και δίκης χερίστον πάντων;" Ἴδου διὰ τί και ὁ μέγας Βένθουμ τὴν χαρακτηρίζει ὡς θυγατέρα τῆς ἀνάγκης και μητέρα τῆς εἰρήνης.

Ναί, ἡ δικαιοσύνη αὐτὴ εἶναι ἀληθῶς Διανεμητικὴ, διότι διανέμει εἰς ἕκαστον τὸ δίκαιόν του, διότι, στέκουσα ἀκλόνητος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀλλεπαλλήλου αὐτῆς συγκινήσεως και συγκρούσεως τῶν ἐπιπλεόντων εἰς τὴν κοινωνίαν παθῶν, και κρατοῦσα τὴν πλάστιγγα εἰς τὰς χεῖρας, ἰσοσταθμίζει τὰ δικαιώματα ὄλων, τὰ φέρει εἰς τελείαν ἰσότητα, και διευθετεῖ οὕτω τὸ κοινωνικὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον χωρὶς αὐτὴν δὲν ἤθελεν ἔχειν κάμμίαν ἰσορροπίαν. Ναί, ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη ἐγεννήθη τῶν ὄντων ἀπὸ τὴν ἀνάγκην, και γεννᾷ και αὐτὴ τὴν εἰρήνην. Καθὼς ἡ δικαιοσύνη, ἀπολύτως θεωρουμένη, συμπεριλαμβάνει ὄλας τὰς ἀρετὰς, και εἶναι ἀπαραί-

τητος εἰς ἕκαστον διὰ τὴν ἀτομικὴν αὐτοῦ εὐδαιμονίαν, καθὼς διὰ τοῦτο και ἡ θρησκεία ἡμῶν με θαυμάσιον παραβολὴν ὀνομάζει Μακαρίου τοὺς πεινῶντας και διψῶντας τὴν δικαιοσύνην, παρομοίως και ἡ κοινωνία πρέπει να πεινᾷ και να διψᾷ τὴν δικαιοσύνην, εἰς θέλη, δὲν λέγω μόνον, να εὐδαιμονῆ, ἀλλὰ και να ὑπάρχη. Χωρὶς αὐτὴν εἶναι ἀδύνατον κοινωνία να διαρκέση πολὺν χρόνον, ἐπειδὴ τὰ πάθη ἀχώριστα ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον, πολὺ πλέον ἀχώριστα ἀπὸ τὸ κοινωνικὸν σῶμα, θέλουσι τὸ φθείρειν ἐντὸς ὀλίγου, εἰς δὲν ἀντιθέτεται εἰς αὐτὰ και δὲν τὰ χαλινώνη ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη. Δι' αὐτὴν κυρίως ὁ ἀνθρώπος ἀποφασίζει να ἐμβῆ εἰς κοινωνίαν με τοὺς ὁμοίους του, και να θυσιάσῃ οὕτω μέγα μέρος τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ, ἧτις εἶναι τὸ πολυτιμότερον δι' αὐτὸν ἀγαθόν. Ἡ Δικαιοσύνη λοιπὸν οὕσα ἡ πρώτη ἀνάγκη τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου ἀποκαθίσταται συγχρόνως και τὸ πρῶτον αὐτοῦ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸ σῶμα ὅπου κατετάχθη. Διὰ τοῦτο τὸ πρῶτιστον τῆς κοινωνίας χρέος εἰς πάντα πολίτην εἶναι, να τοῦ εὐχαριστῆ τὸν κυριώτερον σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐμβῆκεν εἰς αὐτὴν με τόσας θυσιάς, ἧγουν να τοῦ ἀπονέμη δικαιοσύνην.

Ἐξ ὄλων τούτων συνάγεται, εἰ δὲν λανθάνωμαι, ἡ μεγάλη ἀνάγκη και ὠφέλεια τῆς Διανεμητικῆς Δικαιοσύνης, και ἐπομένως ὄλων τῶν συστατικῶν και συντελεστικῶν αὐτῆς μερῶν. Ἡ φύσις ἐπλασε τὸν ἀνθρώπον με πάθη ἐνεργὰ και τοῦ καλοῦ και τοῦ κακοῦ· ἡ πείρα ἀποδεικνύει, ὅτι ὄλοι σχεδὸν οἱ ἀνθρώποι τὰ καταχρῶνται κατὰ τὸ μᾶλλον και ἧττον· ἡ κατάχρησις αὐτῆ συνεπιφέρει ἀκαταπαύστους διαφορὰς εἰς τὴν κοινωνίαν· τὸ μόνον ἰκανὸν μέσον πρὸς κατάπαυσιν αὐτῶν εἶναι ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης. Λοιπὸν ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη εἶναι ἐπίσης ἀναγκαία εἰς τὸ κοινωνικὸν σῶμα, ἐπίσης ἀχώριστος ἀπ' αὐτὸ, ὅσον και τὰ πάθη εἶναι ἀχώριστα ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινον καρδίαν· εἰ δὲν ἦναι δυνατόν ἡ δυσμενῆς αὐτῶν ἐνέργεια να ἐῶσθῆ ἀπ' αὐτὴν, εἶναι ἐξίσου δυνατόν και ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη να καταντήσῃ περιττὴ εἰς τὴν κοινωνίαν.

Δύναμαι λοιπὸν, τελειώνων τὸ ἄρθρον τοῦτο, να ἐκφωνήσω, ὅτι ἡ Διανεμητικὴ Δικαιοσύνη εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ἀνθρώπινου κοινωνίας· αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸν ἀληθῆ πολιτισμὸν τῆς· ἐπ' αὐτῆς στηρίζονται ὄλα αἱ πηγαὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς· αὐτὴ εἶναι ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ θρίαμβος τοῦ δικαίου κατὰ τῆς κτηνώδους βίας, ὡς τὴν ἐχαρακτήρισεν εὐστόχως περιώνυμος τις βουλευτῆς και νομικὸς τῆς Γαλλίας.—Κ. Π. ΠΛΑΤΥΣ.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΟΥ ΠΙΓΑΛΛΟΥ.

ΠΙΓΑΛΛΗΣ, ὁ περιβόητος τεχνίτης, ἦτον ἀνὴρ φιλανθρωπότατος. Μελετῶν ποτὲ να ὀδοιπορήσῃ ἀπὸ τὸ Λούγδουνον εἰς τοὺς Παρισίους, ἔβαλε παράμερα δώδεκα λοδοβίκους χρυσοῦς διὰ τοῦ δρόμου τὰ ἔξοδα. Ὀλίγον ὁμῶς πρὶν κινήσῃ, παρετήρησεν ἀνθρώπον τινὰ περιπατοῦντα, εἰς τοῦ ὁποῖου τὸ πρόσωπον και τὸ ἦθος

εφαίνοντο ισχυρά σημεῖα ἐγκαρδίου λύπης. Ὁ Πιγάλλης, κινούμενος ἀπὸ φιλάνθρωπα αἰσθήματα, τὸν ἐπλησίασε μὲ πολλὴν εὐμένειαν, καὶ ἠρώτησεν ἂν ἴσχυε νὰ κάμη τίποτε πρὸς ὀλιγόστευσιν τῆς λύπης του. Ὁ ξένος, λαβὼν θάρρος ἀπὸ τὸν φιλικὸν τρόπον τοῦ τεχνίτου, ἐφανέρωσεν εὐθύς τὴν στενοχωρίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο.

‘ Δι’ ἔλλειψιν δέκα χρυσῶν λοδοβίκων, ’ εἶπε, ‘ πρέπει νὰ συμπῶ τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ νὰ χωρισθῶ ἀπὸ τὴν ἀκριβὴν μου γυναῖκα καὶ τὰ φίλτατά μου παιδιά. ’ ‘ Τόσους μόνον χρειάζεσαι; ’ ἐφώναξεν ὁ φιλάνθρωπος τεχνίτης. ‘ Ἐλα μαζί μου, ἔχω δώδεκα χρυσοῦς λοδοβίκους εἰς τὸ κιβώτιόν μου, καὶ ἐμπορεῖς νὰ τοὺς ἐπάρης ὅλους. ’

Τὴν ἐπαύριον φίλος τις τοῦ Πιγάλλου τὸν ἀπήντησε, καὶ ἠρώτησεν ἂν ἦτον ἀληθινόν, ὅτι εἶχε, καθὼς ἐλέγετο, πολλὰ ἐγκαίρως ἐλευθερώσειν πτωχὸν τινα ἄνθρωπον καὶ τὴν οἰκογένειάν του ἀπὸ τὴν μεγαλητέραν στενοχωρίαν. ‘ Ἄ, φίλε μου! ’ ἀπεκρίθη ὁ Πιγάλλης, ‘ τί γλυκὺ δεῖπνον ἔκαμα χθὲς τὸ ἐσπέρας ἀπὸ ἄρτον καὶ τυρίον μὲ ἄνθρώπους, τῶν ὁποίων τὰ δάκρυα ἐδείκνυαν τῆς καρδίας αὐτῶν τὴν εὐγνωμοσύνην, καὶ οἵτινες μὲ εὐλόγουν ὅσην ἄραν ἔτρωγαν! ’

Ἡ ΡΩΣΣΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ.—ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ.

Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 62.

ΘΕΩΡΟΥΝΤΕΣ τὴν φύσιν τῶν εἰδῶν, ὅσα ἐκ τῆς Ῥωσσίας ἐξάγονται, εὐρίσκομεν αὐτὰ ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀκατεργάστους ὕλας, ἐξ ὧν αἱ κυριώτεραι εἶναι ἄλειμμα, γεννήματα, κάνναβις, λίνον, χοιρότριχες, δέρματα, χαλκός, καὶ σίδηρος. Ἐὰ δὲ εἰσαγόμενα εἶδη συνίστανται κυρίως ἀπὸ βαμβακερὰ, μάλλινα, καὶ μεταξωτὰ χειροτεχνήματα, ἀπὸ οἶνον, πνεύματα, καφέν, καὶ ζάχαριν· ἐγένε δ’ ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν καὶ μεγάλη αὐξήσις τῶν διὰ κατεργασίαν εἰσαγομένων ὑλῶν· καὶ συγχρόνως ἔλαβε περισσοτέραν ἐπιμέλειαν ἢ ἐντόπιος τῶν ὑλῶν αὐτῶν παραγωγή.

Οἱ χωρικοὶ τῆς Ῥωσσίας τὸ 1836 ἐσυμποσοῦντο εἰς περίπου 45,000,000, ἐξ ὧν τὸ ἡμισυ σχεδὸν ἀνήκεν εἰς τὸ στέμμα, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τοὺς εὐγενεῖς. Ἐὰ ὑποστατικὰ ἐκτιμῶνται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψυχῶν, τουτέστι τῶν ἀρρένων χωρικῶν πάσης ἡλικίας, ὅσοι ἐφ’ ἑκάστου εὐρίσκονται. Εἰς τὸ ὑποστατικὸν τοῦ κόμητος Χερμετιέφ, τοῦ μεγίστου Ῥώσου γαιοκτῆτορος, ὁ ἀριθμὸς τῶν ψυχῶν συμποσοῦται εἰς 110,000. Συνήθως 200 ψυχαὶ χορηγοῦν 80 ἐργάτας, γυναῖκας καὶ ἄνδρας. Οὗτοι ἐργάζονται τρεῖς ἡμέρας καθ’ ἑβδομάδα διὰ τὸν κύριον αὐτῶν, ὅστις πρὸς ἀνταμειβὴν τοὺς παραχωρεῖ τὸ ἡμισυ τῆς γῆς του. Ἐνὸς ἀνδρὸς ἡμεροκάματον συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὡς καὶ τὸ τοῦ ἵππου, ὅταν χρειάζεται· ὁ δὲ χωρικός ἀνευ τῆς ἀδείας τοῦ κυρίου του δὲν ἐμπορεῖ οὔτε ν’ ἀλλάξῃ τὸ ἐνασχόλημά του, οὔτε νὰ μετοικήσῃ.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολυχρονίου Ῥωστικοῦ χειμῶνος παύει σχεδὸν ὀλίγελα ἡ γεωργία· ὅθεν οἱ γαιοκτῆτορες ἐνασχολοῦσι τοὺς δουλοπαρόκους αὐτῶν εἰς τὰ ἐργαστάσια, ἕως ὅτου νὰ ἐπανέλθῃ ὁ καιρὸς τῶν ἀγροτικῶν μόχθων. Ἀπαντες δὲ σχεδὸν οἱ κτῆτορες οὗτοι ἔχουν ἕκαστος ἴδιον αὐτοῦ ἐργαστάσιον, καὶ μάλιστα ἐμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ Ῥῶσοι εὐγενεῖς εἶναι σχεδὸν οἱ μόνοι ἰδιοκτῆται τῶν ἐργαστασίων παντὸς εἶδους, καθότι αὐτοὶ μόνοι ἀνευ δυσκολίας καὶ εἰς ἐπιφελεῖς τιμὰς εὐρίσκουν τοὺς χρειώδεις ἐργάτας. Ὁ μὴ εὐγενὴς ἐργαστασιάρχης, ἐπειδὴ δουλοπαροίκους μὲν αὐτὸς κατὰ τὸν νόμον δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ, ἢ δὲ τῶν ἐλευθέρων ἐργασία εἶναι δυσεῦρετος, πρὸς βλάβην του μόνον ἐμπορεῖ νὰ συνερισθῇ μὲ ἀντιζήλον, ὑπηρέτας ἔχοντα, παρὰ τῶν ὁποίων δύναται ὅ,τι ἔργον καὶ ἂν θέλῃ ν’ ἀπαιτήσῃ. Δεικνύει δὲ ὁ Ῥῶσος χωρικός παράδοξον ἐπιτηδειότητα εἰς τὰ ὁποῖα ἐνασχολεῖται πολυποίκιλα ἔργα. Σήμερον ἀροτρεύει, αὐριον ὑφαίνει, καὶ μεθαύριον κτίζει. Πολλοὶ περιηγηταὶ συμφώνως ἐπαινοῦν τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ εὐφυΐαν τῶν Ῥώσων χωρικῶν.

Ἐπάρχει δὲ καὶ ἄλλο αἷτιον εἰς τὴν Ῥωσσίαν, συντεῖνον πρὸς αὐξήσιν τῶν χειροτεχνημάτων, ἡγουν τὸ ὀλιγότιμον τῶν προϊόντων τῆς γεωργικῆς. ‘ Δύο ἢ τρία κατὰ διαδοχὴν εὐφορὰ ἔτη, ’ λέγει ὁ κύριος Σαβουρόφ, ‘ μᾶς παραφορτόνουν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν· καμμία δύναμις ἀνθρωπίνη δὲν ἐμπορεῖ νὰ διαδέσῃ τὰ προϊόντα ’ καὶ μ’ ὅλον τοῦτο, παρατηρεῖ, ‘ ὅσον καὶ ἂν γέμωσιν ἀπὸ παντὸς εἶδους γεννήματα αἱ ἀποθῆκαί μας, σαφὲς ὅτι δὲν ἐμποροῦμεν νὰ καταπαύσωμεν τὴν παραγωγὴν. Δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μας ν’ ἀπολύσωμεν τοὺς ἐργάτας, ὅταν δὲν τοὺς χρειαζόμεθα, καθὼς ἂν ἦσαν μισθωτοί· μ’ ὅλην δὲ τὴν ἀνά χειρας πλησμονὴν, πρέπει νὰ ἐξακολουθῶσι νὰ παράγωσιν, ἂν ὄχι δι’ ἄλλο, τοῦλάχιστον διὰ νὰ μὴ κάθηνται ἄργοι. ’

Εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ῥωσσίας ἡ γεωργικὴ μένει ἀκόμη ἀτελεστάτη. ‘ Κάμμία χώρα, ’ ἔγραφέ τις πρὸ ἡμισαίας ἑκατονταετηρίδος, ‘ δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου νὰ ἐνεργῆται μὲ τόσην ἀμέλειαν ἡ γεωργία, ἐνταυτῶ δὲ καὶ νὰ χορηγῶνται τόσον ἀφθονα καὶ τόσον ἀξιόλογα προϊόντα· ἀλλ’ εἰς ὀλίγους τόπους ἐφάνη τόσον μεγαλόδωρος ἡ φύσις, ὅσον εἰς τὰς πλειοτέρας τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Μέσης καὶ Νοτίου Ῥωσσίας. ’ Ἐκτὸς εἰς τὰ χωρία τῶν εὐγενῶν ἐκείνων, ὅσοι ἀγαποῦν τὴν γεωργίαν, καὶ τὰ ἐργαλεῖα καὶ ὁ τρόπος τοῦ γεωργεῖν εἶναι τὴν σήμερον ὁποῖα κατὰ τὸ μέσον τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς φυσικά δὲν ἐμποροῦν νὰ λάβωσιν ἀρχὴν αἱ βελτιώσεις.

Δύο λοιπὸν αἷτια συντρέχουν νὰ καταστήσωσι χειροτέχνους τοὺς Ῥῶσους, ὁ μακρὸς χειμὼν, καθ’ ὃν οἱ δουλοπαροικοὶ δὲν ἐμποροῦν νὰ δουλεύωσι τὰς γαίας, καὶ ἡ μικρὰ τιμὴ τῶν τῆς γεωργικῆς προϊόντων. Περιπλέον δὲ, καὶ τινες εὐγενεῖς παρήτησαν τὴν γεωργίαν ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ μεταχειρίζονται εἰς χειροτεχνήματα τὴν ἐργασίαν τῶν δουλοπαροίκων αὐτῶν. Ἐν ἐργαστά-

σιον αναφέρει ὁ περιηγητὴς Venables, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνασχολοῦνται ἀδιακόπως 3000 ὑποκείμενα. Περὶ δὲ τῆς καταστάσεως τῶν εἰς ἐργαστᾶσια δουλοπαροίκων λέγει ὁ αὐτὸς περιηγητὴς τὰ ἐπόμενα· Ὅποταν συστηθῆ μέγα τι ἐργαστᾶσιον, ὅπου ὑπάρχει παντοτεινὴ ἐργασία, οἱ χωρικοὶ θεωροῦνται πλέον ὡς μισθωτοί· ἀντὶ δὲ νὰ λαμβάνωσι μερίδιον γῆς, ἀπὸ τὴν γεωργίαν τοῦ ὁποῖου νὰ τρέφονται, πληρόνονται διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν, καὶ ἀφίνονται νὰ προβλέπωσι τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα. Ἀληθεύει μὲν ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ δουλεύωσιν εἰς τὸ ἐργαστᾶσιόν του, καὶ νὰ τοὺς δίδῃ μάλιστα ὅσον ἡμερομίσθιον θέλει· πλὴν τοῦτο κανονίζεται ὑπὸ τῆς συνηθείας, καὶ ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ πληρόνονται οἱ δουλοπαροικοὶ ὡς καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἐλεύθεροὶ ἐργάται, δὲν ἔχουν κοινῶς δίκαιόν τι νὰ παραπονεθῶσι.

Ἔπεται ἡ συνέχεια.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἀριθ. 5.

ΘΑΥΜΑΤΑ.—ΜΕΡΟΣ Β΄.

Εἶναι τάχα δυνατόν, ἡμεῖς οἱ τὴν σήμερον ζῶντες νὰ εὐρωμεν ἱκανὰς ἀποδείξεις ὅτι τοπάλαι ἐνηργοῦντο θαύματα; Νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἀληθῶς ἐγιναν θαυματουργίαι, τὰς ὁποίας ποτὲ δὲν εἶδομεν, ἀλλὰ τὰς ὁποίας μόνον εὐρίσκομεν ἐξιστορουμένας ὅτι συνέβησαν πρὸ 1800 ἐτῶν; Συμφωνεῖ τάχα μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἦσαν ποτὲ ἄνθρωποι, οἵτινες διὰ τῆς ἀφῆς ἢ μ' ἓνα λόγον ἰάτρευαν τοὺς τυφλοὺς, καὶ ἀνέσταιναν τοὺς νεκροὺς, καὶ καθυσύχαζαν τὸν κλύδωνα τῆς θαλάσσης, καὶ μὲ ὀλίγους ἄρτους ἔτρεφαν χιλιάδας;

Βέβαια ταῦτα πάντα καθ' ἑαυτὰ εἶναι δυσκολοπίστευτα· καὶ ἂν εἰς ἀρχαῖόν τι βιβλίον ἱστοροῦντο μεγάλα θαυματουργίαι, μηδὲν ἀποτέλεσμα προξενήσασαι μέχρι τῆς σήμερον ὑπάρχον, καὶ μὴ ἔχουσαι καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, τότε ἠδυνάμεθα ἰσως εὐλόγως ν' ἀμφιβάλωμεν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ Χριστιανικὰ θαύματα τὸ πρᾶγμα ἔχει πάντῃ ἀλλῶως. Ταῦτα σφιγκτῶς συνέχονται μὲ τι, τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον βλέπομεν ἔμπροσθέν μας· ἡγοῦν, μὲ τὴν ὑπαρξίν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας εἰς τόσον μέγα μέρος τοῦ κόσμου. Παρ' οὐδενὸς τῶντι δὲν ἐμποροῦμεν ν' ἀπαιτήσωμεν, ὥστε νὰ πιστεύσῃ τί πολλά παράξενον καὶ ἀπίθανον, ἐκτὸς ὅποταν ὑπάρχῃ τί ἔτι μᾶλλον παράξενον καὶ ἀπίθανον ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους. Καθ' αὐτὸ δὲ τοῦτο ἀληθεύει ὡς πρὸς τὰ Χριστιανικὰ θαύματα· διότι, ὅσον καὶ ἂν ἦναι θαυμαστὴ ὁλόκληρος ἡ Εὐαγγελικὴ Ἱστορία, τὸ θαυμαστότατον ἀπάντων εἶναι ὅτι χωρικός Ἰουδαῖος κατῴρθωσε νὰ μεταβάλλῃ τὴν θρησκείαν τοῦ κόσμου. Νὰ ἐπιτύχῃ μὲν εἰς τοῦτο χωρὶς τὴν παράστασιν θαυμάτων ὁποῖωνδήποτε, ἤθελεν εἶσθαι πρᾶγμα παραδο-

ξότερον ὄλων τῶν εἰς τὰ Εὐαγγέλια θαυμάτων· νὰ ἐπιτύχῃ δὲ διὰ πλαστῶν θαυμάτων, χωρὶς κατ' ἀλήθειαν οὐδὲν νὰ ἐνεργηθῆ, ἤθελεν εἶσθαι ἀφ' ὅλα τὸ πλέον ἀπίστευτον. Ὡστε οἱ μὴ θέλοντες νὰ πιστεύωσι τίποτε παράδοξον δὲν ἐμποροῦν οὐδὲ τοῦτο ν' ἀποφύγωσιν, ἀπιστοῦντες εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ χρεῖα νὰ πιστεύωσι κατὶ ἀκόμη παραδοξότερον, ἂν ἀποβάλωσι τὸ Εὐαγγέλιον.

Συμβαίνει δὲ τοῦτο οὐχὶ μόνον ὡς πρὸς τὰ τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς ἄλλα πολλά. Συχνάκις ἀναγκαζόμεθα νὰ πιστεύσωμεν εἰς τι πολλά παράξενον, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωμεν εἰς ἄλλο ἔτι πλέον παράξενον. Παραδείγματος χάριν, γνωστὸν εἶναι ὅτι εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου εὐρίσκονται ὄστρακα πλησίον εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρέων, χιλιάδας ἐνίοτε ποδῶν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Εἶναι δὲ βέβαια πολλά δυσκολοπίστευτον ὅτι ἐκάλυψε ποτὲ ἡ θάλασσα τόπους, οἵτινες κεῖνται τὴν σήμερον τόσον ὑπεράνω αὐτῆς. Καὶ ὁμῶς εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ πιστεύωμεν τοῦτο, ἐπειδὴ δὲν ἐμποροῦμεν νὰ συλλογισθῶμεν ἄλλον τινὰ τρόπον, ὅστις νὰ μὴν ἦναι πολὺ πλέον ἀπίστευτος, δι' οὗ ἀπετέθησαν ἐκεῖ τὰ ὄστρακα ταῦτα.

Ὡσαύτως καὶ ὡς πρὸς τὴν Εὐαγγελικὴν ἱστορίαν. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὑπάρχει τώρα, καὶ ὅτι ἐπεκάλυψε τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ πολιτισμένου κόσμου· γνωρίζομεν δὲ καὶ ὅτι κατὰ πρῶτον οὔτε εἰσῆχθη οὔτε διεδόθη μὲ τὴν βίαν τῶν ὄπλων, ὡς ἄλλαι τινὲς θρησκείαι. Νὰ πιστεύωμεν δὲ ὅτι ἔλαβεν ὑποδοχὴν καὶ προώδευσεν εἰς τὸν κόσμον χωρὶς θαυμάτων, ἤθελεν εἶσθαι τὸ αὐτὸ καὶ νὰ πιστεύωμεν κατὶ θαυμαστότερον ὄλων τῶν εἰς τὰς Γραφὰς ἀναφερομένων θαυμάτων.

Ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ εἰπωσι τινὲς, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἰουδαῖοι καὶ Ἑθνικοὶ, οἵτινες τόσον ἐπίστευαν εἰς μαγικὰς τέχνας καὶ εἰς δαιμόνια, πρέπει νὰ ἦσαν πολὺ ἀδύνατοι καὶ εὐκολόπιστοι· καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ἐνδεχόμενον νὰ ἔδιδαν πίστιν εἰς πλαστὰ θαύματα χωρὶς ἐπιμελῆ τινὰ ἔρευναν. Ἰσχύοντι, ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει ὅτι ἦσαν ἀδύνατοι καὶ εὐκολόπιστοι· ἀλλ' ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ εὐκολοπιστία τῶν αὐτῶν οὐδέποτε ἤθελεν παρακινήσειν αὐτοὺς νὰ πιστεύωσι τὰ μὴ σύμφωνα μὲ τὰς παιδικὰς αὐτῶν προλήψεις, καὶ ἐλπίδας, καὶ ἐπιθυμίας· μάλιστα ὄλον τὸ ἐναντίον. Ὅσον μᾶλλον ἀδύνατος καὶ εὐκολόπιστος εἶναι τις, τόσον δυσκολώτερον πείθεται εἰς τι ἐναντίον τῶν συνήθων αὐτοῦ δοξασιῶν καὶ κλίσεων. Δέχεται μὲν προθύμως πᾶν ὅτι συμπίπτει μὲ τὰς προλήψεις αὐτοῦ· ἀνθίσταται δὲ πεισματωδῶς κατὰ πάσης ἀποδείξεως, ἥτις εἰς αὐτὰς ἐναντιοῦται.

Ἀλλὰ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν Ἑθνικῶν πᾶσα πρόληψις ἐναντιοῦτο εἰς τὴν θρησκείαν, τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων διδασκομένην· ὅθεν καὶ ἦτον ἐπόμενον νὰ πράξωσιν οἱ πλέον εὐκολόπιστοι ἐξ αὐτῶν ἀκριβῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον αἱ ἱστορίαι μας λέγουσιν ὅτι ἐπραξάν· ἡγοῦν, ἀκρίτως ν' ἀπορρίψωσι τὴν θρησκείαν,

εὐχαριστούμενοι μὲ ἀσθενῆ καὶ ἄτοπον μέθοδον τοῦ ἐξηγεῖν τὰ θαύματα. Ἄλλ' ἂν καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν τόσον εὐκολόπιστοι περὶ μαγικῆς, οὐδέποτε ὁμῶς ἤθελαν προσδράμειν εἰς τὴν πρόφασιν αὐτήν, ἂν ἠμπόρουν ν' ἀρνηθῶσι τὴν ὑπαρξίν τῶν θαυμάτων ὅλως διόλου. Μετὰ πλειότερας χαρᾶς βέβαια ἤθελαν διίσχυρίζεσθαι, εἰ δυνατόν, ὅτι θαύματα ποσῶς δὲν ἐγίναν, παρὰ ἐξηγεῖν αὐτὰ ὡς διὰ μαγείας γεγόμενα· καθότι ἡ πρόφασις αὕτη μόνον ἴσχυε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς, μ' ὅλα τὰ θαύματά του, ἴσως δὲν προῆλθεν ἐκ Θεοῦ· ἐνῶ, ἂν ἠμπόρουν νὰ δείξωσιν ὅτι αὐτὸς ἢ οἱ Ἀπόστολοί του εἶχαν ἐπιχειρήσειν ν' ἀπατήσωσι τὸν λαὸν διὰ πλαστῶν θαυμάτων, τοῦτο διαμικρῶς ἤθελεν ἐκθέσειν αὐτοὺς εἰς τὴν τοῦ κόσμου περιφρόνησιν ὡς γόητας καὶ πλάνους.

Εἰς τὸ ἔννατον κεφάλαιον τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου ἀναγινώσκωμεν, ὅτι ἐπιμελῶς ἐξέτασαν οἱ τῶν Ἰουδαίων ἡγεμόνες τὴν ἀλήθειαν θαύματός τινος γενομένου ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ εἰς ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καθ' αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐμποροῦμεν νὰ ἡμεῖς πεπεισμένοι ὅτι ἐγίνε καὶ ὡς πρὸς ἄλλα θαύματα· ἂν δὲ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἰησοῦ ἠμπόρουν νὰ φωράσωσι καὶ νὰ ἐξελέγξωσι ψευδὸς τι ἢ δολιότητα, προθύμως ἤθελαν τὸ κάμειν, ἐπειδὴ τοιοῦτοτρόπως βέβαια ἤθελαν εὐθὺς ἀνατρέφειν ὅλας τὰς ἀξιώσεις του.

Σαφὲς λοιπὸν εἶναι ὅτι ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ εὐκολοπιστία τῶν ἀνθρώπων ἐκείνου τοῦ καιροῦ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἤθελαν προδιαθέσειν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ πιστεύσωσι θαύματα γινόμενα ὑπὲρ θρησκείας, ἧτις ἐναντιοῦτο εἰς τὰς ἐαυτῶν προλήψεις· ἀλλ' ὅτι, ἐξ ἐναντίας, οἱ τοιοῦτοι ἤθελαν κλίνειν, οἱ μὲν ἐπιμόνως ν' ἀπορρίπτωσι τὴν θρησκείαν, οἱ δὲ μόνον βαδμηδὸν καὶ βραδέως νὰ τὴν δεχθῶσιν, ἀφοῦ ἐπιμελῶς ἠρεύνων τὰς ἀρχαίας προφητείας, καὶ εἶρισκαν ὅτι ἐπεβεβαίοναν αὐτήν. Τοῦτο δὲ καθ' αὐτὸ διηγῶνται αἱ ἱστορίαι μας.

Φαίνεται ἄρα βέβαιον, ὅτι οἱ τοῦ καιροῦ ἐκείνου ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι καὶ Ἑθνικοὶ δὲν ἠμπόρουν οὔτε σκιὰν ἀμφιβολίας νὰ ρίψωσιν εἰς τὸ ὅτι τὰ θαύματα ἀληθῶς ἐγίναν· ἐπειδὴ, ὡς προεῖπαμεν, ἂν ἠδύναντο, ἀσμένως ἤθελαν τὸ κάμειν, καὶ οὕτως ἐκθέσειν εἰς περιφρόνησιν τὸν Ἰησοῦν ὡς γόητα καὶ πλάνον. Ὁμολογήσαντες δὲ τὰ θαύματα, καὶ εἰς μαγείαν ἀποδόντες αὐτὰ, (ὡς μέχρι τῆς σήμερον οἱ ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι), ἐμαρτύρησαν τρόπον τινὰ ὅτι ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπόδειξις, μετὰ τὴν ἀκριβεστάτην ἔρευναν ὑπὸ τῶν πικροτάτων ἐχθρῶν, ἦτο διόλου ἀναμφισβήτητος, εἰς τὸν χρόνον καὶ εἰς τὸν τόπον, καθ' ὃν ἐλέγετο ὅτι ἐνηργήθησαν.

ΤΟ ΦΥΤΟΝ ΤΕΙ.

Τὸ τεῖ ἢ τσαΐ εἰσήχθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τῆς Ὀλλανδικῆς Συντροφίας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἑκατονταετηρίδος· εἰς δὲ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου τὴν σήμερον ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἶναι τόσον ἐκτεταμένη, πρῶτην φοράν μετεκομίσθη ὀλίγον ἐκ τῆς Ὀλλανδίας τὸ 1666.

Τὸ τεῖ γεννᾶται εἰς τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἰαπὼν. Οἱ Σῖναι μεταχειρίζονται αὐτὸ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων. Καλλιεργεῖται δὲ μόνον εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Κινικῆς αὐτοκρατορίας μεταξὺ τῆς 30ης καὶ 33ης μοίρας τοῦ βορείου πλάτους. Τὸ ἀρκτικώτερον μέρος τῆς Κίνας ἤθελεν εἰσδαὶ παραπολὺ ψυχρὸν· τὸ δὲ νοτιώτερον ὑπὲρ τὸ δῖον θερμὸν. Ὑπάρχουν ὁμῶς καὶ ὀλίγαι τινὲς μικραὶ φυταλίαι πλησίον τῆς Καντῶνος.

Ὁ θάμνος τοῦ τσαΐου γίνεται ἀπὸ σπόρους, οἵτινες ἀποτίθενται κατὰ στίχους, τέσσαρας ἢ πέντε πόδας ἀποκεχωρισμένους· τόσον δ' ἀβέβαιος εἶναι ἡ βλάστησις αὐτῶν, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ἰθαγενὲς κλίμα των, ἕστε εἰς πᾶσαν τρύπαν σπείρονται ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ σπόροι. Ἡ γῆ, ὅπου βλαστάνουν, ἐπιμελῶς καθαρίζεται ἀπὸ ἀγριόχορτα· καὶ δὲν ἀφίνονται ποτὲ οἱ θάμνοι νὰ ὑψωθῶσι μᾶλλον παρ' ὅσον εὐκόλως φθάνει ἀνθρώπου χεῖρ. Συνάγονται δὲ τὰ πρῶτα φύλλα τὸ τρίτον ἔτος μετὰ τὴν σποράν· ἀφοῦ τὰ δένδρα γένωσιν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ χρόνων, τὸ προϊόν κατανατᾷ ὑποδεέστερον, ἕστε ἐκβάλλονται διὰ νὰ σπαρθῶσιν ἄλλα.

Τὰ ἀνθη εἶναι λευκόχροα, ὅπως οὖν ὁμοιάζοντα τὸ ἀγριὸν λευκὸν ρόδον· κατόπιν τῶν ἀνθῶν φαίνονται μαλακοὶ πράσινοι κόκκοι, ἕκαστος περιέχων ἀπὸ ἕνα ἕως τρεῖς λευκοὺς σπόρους. Βλαστάνει δὲ τὸ φυτόν καὶ εἰς χαμηλὰς καὶ εἰς ὑψηλὰς τοποθεσίας· ἀλλὰ πάντοτε ἀκμάζει καλῆτερα καὶ γεννᾷ φύλλα τῆς ἀρίστης ποιότητος, ὅποταν παράγεται εἰς λεπτὸν πετρῶδες χῶμα.

Τὰ φύλλα συνάγονται ἀπὸ μίαν ἕως τέσσαρας φορές τὸν χρόνον, κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ δένδρου. Κοινότερον φυλλολογοῦσι τρεῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ· πρῶτον, περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἀπριλίου· δεύτερον, περὶ τὸ μέσον τοῦ θέρους· ἔσχατον δὲ κατὰ τὸν Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον. Τὰ πρωτοσύλλεκτα φύλλα ἔχουν τὸ λεπτότερον χρῶμα καὶ τὴν ἀρωματικωτέραν ὀσμὴν, ἐνταυτῶ καὶ τὴν ἐλαχίστην ποσότητα εἴτε ἰνῶν εἴτε πικρότητος. Τὰ τῆς δευτέρας συναγωγῆς φύλλα ἔχουν καὶ τὸ χρῶμα ὀλιγώτερον ζωηρὸν, καὶ τὰς λοιπὰς ποιότητας κατωτέρας· τὰ δὲ τῆς τρίτης εἶναι βαθέος πρασίνου χρώματος, καὶ ὀλιγωτέρας εἴτε ἀξίας. Κρέμεται δὲ ἡ ποιότης ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τοῦ δένδρου, ἐφ' ὃς γεννῶνται τὰ φύλλα, ὡς καὶ ἀπὸ

τὸν βᾶθμὸν τῆς ἠλιάσεως· φύλλα ἐκ νέων δένδρων, καὶ μᾶλλον εἰς τὸν ἥλιον ἐκτεθειμένα, τιμῶνται πάντοτε περισσότερον.

Κυθὺς δ' ἀποῦ τὰ φύλλα συναχθῶσι, βάλλονται εἰς πλατέα ῥηχὰ καλάθια, καὶ ἀφίνονται εἰς τὸν ἀέρα ἢ τὸν ἥλιον μερικὰς ὥρας. Ἐπομένως θέτονται εἰς σιδηρᾶν πλάκα, ἐπάνωθεν θερμάστρας δι' ἀνδράκων πυρουμένης, ὅπου ταχέως ἀνακατόνονται μὲ εἶδος τι σαρώθρου, ἔπειτα δ' ἐξίσου ταχέως σαρόνονται ἐκ τῆς πλακὸς εἰς τὰ καλάθια. Ἀνδρωποὶ ἀκολούθως συστρέφουν τὰ φύλλα, τρίβοντες αὐτὰ μεταξὺ τῶν χειρῶν· μετὰ ταῦτα βάλλονται πάλιν, κατὰ μεγαλητέρας ποσότητος, εἰς τὴν σιδηρᾶν πλάκα, καὶ θερμαίνονται ἐκ νέου, ἀλλὰ τὴν φοράν ταύτην ὀλιγώτερον παρά πρότερον, ὅσον νὰ ξηρανθῶσι δραστηρίως. Τούτου γενομένου, βάλλεται εἰς τράπεζαν τὸ τέϊ, καὶ διαλέγεται προσεκτικῶς, εἰς τρόπον ὥστε ἀφαιρεῖται πᾶν ἄσχημον καὶ μὴ ἐντελῶς ἐξηραμμένον φύλλον.

Τὰ κυριώτερα τοῦ τσαΐου εἶδη λαμβάνουν τὸνομα ἐκ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἕκαστον παράγεται, τοῦ καιροῦ τῆς συναγωγῆς, τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς, ἢ ἄλλων ἐξωτερικῶν περιστάσεων.

Οἱ Σῖναι οὐδέποτε μεταχειρίζονται τὸ τέϊ πρὶν γένῃ τοῦλάχιστον ἑνὸς χρόνου, παραπολύ ναρκωτικὸν στοχαζόμενοι τὸ νεώτερον. Πίνουν δ' αὐτὸ εἰς ὄλας τὰς τραπέζας των, καὶ πολλάκις ἄλλοτε τῆς ἡμέρας. Τὸ παρασκευάζουν μὲν καθὼς ἡμεῖς, ἀλλὰ δὲν μιγνύουν μετ' αὐτοῦ οὔτε γάλα οὔτε ζάχαριν.

ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΤΜΟ- ΠΛΟΙΑΣ. (Ἰδε σελ. 11.)

ΠΡΩΤΟΣ ὁ ἀπὸ Ῥιμινίου Βαλτοῦριος, εἰς σύγγραμμα ἐκδοθὲν τὸ 1472, ἀναφέρει ὅτι πλοῖα ἐμποροῦν νὰ κινῶνται διὰ πλήκτρων, προσηρημένων εἰς τὴν περιφέρειαν τροχοῦ. Ἐκ τῶν μηχανῶν, τὰς ὁποίας περιγράφει, εἶναι καὶ λέμβος, ὁμαλὴ κάτωθεν, ἣτις ἠμπόρει νὰ ὠθῆται διὰ πτερωτῶν ἐκ πισσωμένου καραβοπανίου, προσηρημένων εἰς ἄξονας, καὶ περιστρεφομένων ἀπὸ ἀνθρώπους. Αἱ πτερωταὶ αὗται, ἢ τὰ πλήκτρα, ἐβυθίζοντο εἰς τὸ ὕδωρ· ὅτε δ' ἐκινούντο, ἢ ἀντενέργεια τοῦ ὕδατος ἔσπρωχνε τὴν λέμβον κατὰ τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν. Ἐχρησίμευαν ὡς τὰ πτερύγια εἰς τοὺς

ἰχθύας, ἢ ὡς αἱ πτέρυγες εἰς τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ἔντομα· λέγει δὲ ὁ συγγραφεὺς τῆς προσηρημένης πραγματείας, ὅτι εἰς τοιοῦτος πληκτροφόρος τροχὸς ἰσοδυναμεῖ μὲ δώδεκα κωπία· ἀλλὰ πιθανὸν ὅτι ἐχρειάζοντο καὶ πέντε ἢ ἕξ ἀνδρωποὶ διὰ νὰ κινῶσι τὸν τροχόν· ὥστε τίποτε δὲν ἐκερδαίνετο.

Ὅτι δὲ πλοῖα ἐμποροῦν νὰ κινῶνται κατὰ τοῦ ἀνέμου διὰ τῆς βίας τοῦ ἀτμοῦ, ἐπροβλήθη πρῶτον ὑπὸ τοῦ Γάλλου Παπίνου, ὅστις καὶ λογίζεται παρὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὁμογενῶν ὡς ὁ ἐφευρετὴς τῶν ἀτμοκινήτων μηχανῶν· καὶ τῶντι αὐτὸς ἐπενόησε μηχανὴν ἀτμοκίνητον. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν διατρίβων, παρετήρησε μετὰ Σαυμασμοῦ, ὅτι λέμβος ὠθεῖτο διὰ πληκτροφόρων τροχῶν, ὅτινες συνείχοντο μὲ εἶδος τι ἐργάτου, εἰς τὸ πλοῖον προσηλωμένου, καὶ περιστρεφομένου ὑφ' ἵππων. Ἐστοχάσθη δὲ ὅτι ἐξίσου ἦτο δυνατὸν νὰ περιστρέφῃ τοὺς πληκτροφόρους τροχοὺς ὁ σύρτης τοῦ ἐμβόλου, ὑπὸ ἀτμοῦ ἀναβιβαζόμενος καὶ καταβιβαζόμενος· καὶ πρὸς τοῦτο ἐπενόησεν ἀτελῆ τινὰ μέθοδον, δι' ἧς μετέβαλε τὴν ἄνω καὶ κάτω ἀμοιβαδὸν γινομένην κίνησιν τοῦ σύρτου τοῦ ἐμβόλου εἰς ἀδιάλειπτον κυκλοειδῆ περιστροφὴν· ποτὲ ὁμως δὲν ἔβαλεν εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὰ σχέδιά του.

Τὸ 1730 ὁ Ἀγγλὸς Ἰωάννης Ἄλλεν ἐξέδωκε πόνημά τι, διαλαμβάνον περιγραφὰς σχεδίων τινῶν, καθ' ἃ ἠμπόρουν νὰ ὠθῶνται πλοῖα διὰ κωπιῶν ἢ πλήκτρων, ἐλαυνομένων ὑπὸ ἐργάτου· καὶ προσέτι νέον ἴδιον αὐτοῦ σχέδιον, καθ' ὃ ποσότης ὕδατος ἀντλεῖται εἰς τὸ πλοῖον κατὰ τὴν πύραν, ἔπειτα δὲ ὀρμητικῶς καὶ χωρὶς τινος διακοπῆς προχέεται κατὰ τὴν πρύμνην εἰς τὴν θάλασσαν· ἢ ἀντενέργεια δ' αὐτοῦ ὠθεῖ τὸ πλοῖον εἰς τὰ ἐμπροσθεν, ἀπαράλλακτα ὡς τὸ φυσίγγιον ὠθεῖται εἰς τὰ ἄνω διὰ τῆς τοῦ ἀέρος ἀντενεργείας κατὰ τοῦ ῥύακος τῶν πεφυρακτωμένων οὐσιῶν, αἵτινες ἐξορμῶσιν εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον του. Ὁ Ἄλλεν κατεσκεύασε μεγάλην λέμβον τοῦ εἶδους τούτου, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ ἀντλῖαι ἐδουλεύοντο ὑπ' ἀνθρώπων· ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι πλέον ὠφελίμως ἠμπόρει νὰ γίνεταί τὸ αὐτὸ ἔργον ὑπὸ ἀτμοκινήτου μηχανῆς. Χρόνους τινὰς πρὶν τούτου ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ἀτμοκίνητος μηχανὴ εἶχε φθάσειν εἰς ἱκανὸν βᾶθμὸν ἐντελείας, καὶ μετεχειρίζοντο αὐτὴν μάλιστα εἰς τὸ ξηραίνειν ἀνδρακωρυχεῖα.

Τὸ 1737 Ἀγγλὸς τις, Ἰωνάθαν Hulls, ἐξέδωκε πονημάτιον μὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, Ἐπιγραφὴ Μηχανῆς νεωστὶ ἐφευρεθείσης, ἀρμοδίας νὰ ἐξάγῃ πλοῖα ἐξ ὁποιοῦδήποτε λιμένος, κατὰ τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ ρεύματος, ἢ καὶ εἰς καιρὸν γαλήνης. Αὕτη θεωρεῖται γενικῶς ὡς ἡ τῆς ἀτμοπλοίας πρώτη ἐπιχείρησις. Τὸ ἐπόμενον δὲ εἶναι ἀπόσπασμα ἐκ τῆς πραγματείας τοῦ Hulls, καὶ δεικνύει τὴν ἀρχὴν, καθ' ἣν ἐνήργει ἡ μηχανὴ του.— Εἰς ἀρμόδιόν τι μέρος τοῦ ῥυμουλκοῦντος πλοῦ τίθεται λέβης περὶ τὰ δύο τρίτημόρια πλήρης ὕδατος, ἔχων δὲ τὴν κορυφὴν ἐντελῶς κεκλεισμένην· τὸ εἰς τὸν λέβητα τοῦτον περιεχόμενον ὕδωρ βράζον ἀραιούται εἰς ἀτμόν· ὅστις, μεταχομιζόμενος διὰ μεγάλου σωλήνος εἰς κυλιν-

δρικόν ἀγγεῖον, καὶ συμπυκνούμενος ἐκεῖ, παράγει κενόν, τὸ ὁποῖον κάμνει ὥστε τὸ βῆρος τῆς ἀτμοσφαιρας νὰ καταθλίβη ἐπὶ τοῦ ἀγγείου, καὶ οὕτω νὰ ὠθῆ πρὸς τὰ κάτω ἔμβολόν τι ἐνηρμοσμένον εἰς αὐτό. Ἀπεδείχθη ὅτι, ὁπότεν ἐκβληθῆ ὁ ἀήρ ἀπὸ ἀγγεῖον τριάκοντα δακτύλων ἔχον διάμετρον, ἡ ἀτμοσφαῖρα καταπιέζει ἐπ' αὐτοῦ μὲ σχεδὸν πέντε τόνων βῆρος· πρέπει δὲ νὰ ὠθῆ πλοῖον μετὰ μεγίστης ὀρμῆς, ὁπότεν ἐφαρμοσθῶσι τὰ πρὸς τοῦτο χρεῖωδη ἐργαλεῖα.

Διὰ πολὺν χρόνον δὲν ἐγένεν ἄλλη τις ἀτμοπλοικὴ ἐπιχειρήσις· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, ἐβεβλιώθη, καὶ σχεδὸν ἐφθάσεν εἰς ἐντέλειαν, ἡ τῆς ξηρᾶς στάσιμος ἀτμοκίνητος μηχανή, πρὸς κατασκευὴν παντὸς εἶδους τεχνουργημάτων ἐφαρμοσθεῖσα.

Ἐπομένως διεύθυνε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην Γάλλος τις, τὸνομα Perier, ὅστις, τὸ 1775, ἐδοκίμασε μικρὰν λέμβον ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα· μολονότι δ' ἐπέτυχεν, ἦτον ὁμοῦς ἡ κίνησις αὐτῆς βραδυτάτη διὰ τὴν μικρὰν δύναντιν τῆς μηχανῆς, καὶ ἡ ἐπιχειρήσις ἐντὸς ὀλίγου παρητήθη.

Τὸ 1781, ὁ Μαρκέσιος de Jouffray ἔκαμε διάφορα πειράματα ἐπὶ τοῦ Ἀραρος, Saone, εἰς τὸ Λούγδουνον, μὲ λέμβον 140 ποδῶν μῆκος ἔχουσαν. Ἦτο δὲ μικρὰ ἡ ἐπιτυχία του, καὶ τέλος ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις τὸν ἠνάγκασε νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ νὰ καταπαύσῃ τὰς ἐρεῦνας του. Ἐπομένως ἐδόθησαν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην σχεδὸν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Σερράττης, εἰς τὴν Σκωτίαν ὁ Μίλλερ, καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν δύο ἀντίζηλοι, ὁ ἐκ τῆς Βιργινίας Ἰάκωβος Ράμσειος, καὶ ὁ ἐκ τῆς Φιλαδελφείας Ἰωάννης Φίτσο. Ὁ Μίλλερ, ἰδὼν ἀτμοκίνητον ἄμαξαν, ἐστοχάσθη ὅτι καὶ τῆς λέμβου οἱ πληκτροφόροι τροχοὶ ἠδύναντο νὰ περιστρέφονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς οἱ τροχοὶ τῆς ἀμάξης, καὶ διώρισε νὰ τοῦ κατασκευάσωσιν ὁμοίαν μηχανὴν πρὸς κίνησιν τῆς λέμβου. Ἀφοῦ δὲ τοῦτο ἐπέτυχεν ἀριστα ἐπὶ μικρᾶς λέμβου, ἐδοκίμασε τὸ αὐτὸ ἐπὶ μεγαλητέρας εἰς τινα διώρυγα· ἀλλ' ἡ ἀπὸ τοὺς τροχοὺς προξενουμένη ταραχὴ τῶν ὑδάτων ἐχάλα τὰς ὀχθὰς τῆς διώρυγος. Τοῦ Ράμσειου ἡ πρώτη ἀτμοκίνητος λέμβος εἶχεν ὡς πεντήκοντα ποδῶν μῆκος, ἐκράτει δὲ ἡ μηχανὴ ὀλιγώτατον διάστημα· μ' ὅλον τοῦτο, ἡ λέμβος προώδευε τρία ἢ τέσσαρα μίλια καθ' ὥραν, μὲ τριῶν τόνων φορτίον, καὶ μὲ μηχανὴν ἐν τριτημόριον τοῦ τόνου ζυγίζουσαν· αὕτη ἐδούλευε μεγάλην ἀντλίαν, δι' ἧς ἀνεσύρετο μὲν κατὰ τὴν πύραν τὸ ὕδωρ, προσχέετο δὲ ὀρμητικὸν εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τὴν πύρην, ὡς εἶχε προτείνειν ὁ Ἄλλεν. Ἐξήτησεν ἀκολούθως νὰ κινή τὴν λέμβον καὶ διὰ μακρῶν ξύλων, ὠθουμένων κατὰ τοῦ βᾶθους τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ τῆς μηχανῆς τὴν δύναντιν.—Τοῦ δὲ Φίτσο ἡ λέμβος ὠθεῖτο ἀπὸ πληκτρα ὡς τὰ τῶν σημερινῶν ἀτμοπλοίων· ὑπῆρχεν ὁμοῦς μεγάλη ἀντιζηλία μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν τούτων, καὶ τέλος ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Φίτσο ἐστάθη ὀλεθρὸς του, καὶ παρήτησε τὴν ἐπιχειρήσιν. Πάμπολλοι ἔπειτα

Ἀμερικανοὶ καὶ ἄλλοι ἐδοκίμασαν τρόπους παντοίους· ἐντελῶς ὁμοῦς ἐπέτυχε μόνος ὁ Ροβέρτος Φύλτων, ὅστις κοινῶς θεωρεῖται ὡς ὁ πατὴρ τῆς ἀτμοπλοίας.

Ὁ περιβόητος οὗτος ἀνὴρ ἐγεννήθη τὸ 1765 εἰς μικρὰν κώμην τῆς Πενσυλβανίας, μίξ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Παιδιάθεν ἐδειξε μεγίστην κλίσιν εἰς τὰ μηχανικά· ἀφοῦ δὲ διέτριψεν ἱκανοὺς χρόνους εἰς Λονδίνον καὶ ἄλλας πόλεις Ἀγγλικὰς, μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου ἔκαμε πολλὰ εὐτυχῆ πειράματα εἰς τὴν ἀτμοπλοῖαν. Ἐπρότεινε δὲ εἰς τὸν Βοναπάρτην νὰ ἐφοδιόσῃ ἀπὸ ἀτμοπλοῖα τὸν στολίσκον, μεθ' οὗ ἐμελέτα νὰ πατήσῃ τὴν Ἀγγλίαν· ἀλλ' ἀπεβλήθη. Τὸ 1795 ἐξέδωκε πραγματείαν περὶ διωρῶν. Τέλος δὲ ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Γαλλίας, ἐπειδὴ τὸ ἀποκλειστικὸν τῆς ἀτμοπλοίας δικαίωμα καθ' ὅλον τὸ κράτος αὐτὸ εἶχε δοθῆναι εἰς ἄλλον. Ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου τὸ 1807, μετὰ πολλὰς δυσκολίας καὶ ἐμπόδια, ἐτελείωσε τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἀτμοπλοῖον, ἐφωδιασμένον ἀπὸ μηχανὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατασκευασθεῖσαν, εἴκοσι δὲ ἵππων δύναντιν ἔχουσαν. Τὸ πολυθρύλλητον τοῦτο πλοῖον ἐξέπλευσε μετ' ὀλίγον διὰ τὴν Ἀλβανίαν, 120 μίλια μακρὰν, ὅπου εὐτυχῶς κατεωδώθη. Ἦτο δὲ ἀνέκφραστος ὁ θαυμασμὸς καὶ τῶν πολιτῶν τοῦ Νεοβοράκου, ὅθεν ἐξέπλευσε, καὶ τῶν κατοικούντων παρὰ τὰς ὀχθὰς τοῦ ἀναβαινομένου ποταμοῦ, οἵτινες οὐδὲ περὶ μηχανῆς ἀτμοκινήτου εἶχαν ἀκούσειν ποτέ τι· πόσον ὀλιγώτερον περὶ ἀτμοπλοίου! Τινὲς, οἱ ὁποῖοι ἀμυδρῶς εἶχαν θεωρήσειν αὐτὸ, ἐνῶ τὴν νύκτα ἐπερνοῦσε, τὸ περιέγραφαν ὡς τ' ἄρας, ἐπὶ τῶν ὑδάτων κινούμενον, καὶ ἀνέμους καὶ ρεύματα καταπατοῦν, ἐκπνέον δὲ φλόγας καὶ καπνόν. Ἐὰ πρῶτα εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀτμοπλοῖα, ὡς καὶ τινα μέχρι τῆς σήμερον, μετεχειρίζοντο διὰ καύσιμον ξηρὰ πύκινα ξύλα, τὰ ὁποῖα ἐκπέμπουν στήλην φλογὸς πολλοὺς πόδας ὑπεράνω τῆς καπνοδόχης· ὅταν δὲ τὸ πῦρ ἀνακατωθῆ, ἐξέρχονται πάμπολλοι σπινθῆρες, λαμπροὶ καὶ ὠραῖοι φαινόμενοι κατὰ τὸ διάστημα τοῦ σκότους. Τὸ σπάνιον τοῦτο φῶς εἶλκυε τὴν προσοχὴν τῶν εἰς ἄλλα πλοῖα ναυτῶν· μολονότι δὲ καὶ τὸ ρεῦμα καὶ ὁ ἀνεμὸς ἦσαν ἐναντία, μετ' ἐκπλήξεως ἐβλεπαν αὐτὸ ταχέως προσερχόμενον· ὅτε δὲ τοσοῦτον ἐπλησίαζεν, ὥστε ν' ἀκούωσι τὸν θόρυβον τῆς μηχανῆς καὶ τῶν πληκτρῶν, τινὲς μὲν ἐκρύπτοντο ὑπὸ τὸ κατάστρωμα, τὸ φρικτὸν φεύγοντες θέαμα, ἄλλοι δ' ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ πλοῖα τῶν εἰς τὴν ξηρὰν· καὶ ἄλλοι προσπίπτοντες παρεκάλουν τὸν Ὑψιστον νὰ προφυλάξῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν πλησίασιν τοῦ φρικτοῦ τέρατος, τὸ ὁποῖον ὠδεύεν ἐπὶ τῶν κυμάτων, καὶ ἐφώτιζε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ διὰ τοῦ πυρὸς τὸ ὁποῖον ἐξερνοῦσε.

Εὐθύς ἀφοῦ ἐγνωρίσθη ἡ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καλὴ ἐκβασίς, ἤρχισαν ταχέως νὰ κατασκευάζωνται ἀτμοπλοῖα καὶ εἰς τὸν παλαιὸν καὶ εἰς τὸν νέον κόσμον. Ἐκτοτε ἐδοκιμάσθησαν παντοίων εἰδῶν μηχαναί. Ἡ ἀνάλωσις τῶν ἀνδράκων ἠλαττώθη τὰ μέγιστα· ἡ ταχύτης τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου ἐτριπλασιάσθη· ἡ

σφαῖρα τῆς ἀτμοπλοῖας ἀπὸ τοὺς κόλπους καὶ ποταμοὺς ἐξετάθη εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος καὶ εἰς τοὺς ἀχανεστέρους ὠκεανούς*.

Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Φύλτωνος μέχρι τῆς σήμερον λογαριάζεται ὅτι κατεσκευάσθησαν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας 1,300 ἀτμόπλοια· ἐξ ὧν περὶ τὰ 260 ἐχάσθησαν ἀπὸ ἐκρήξεις, τρικυμίας, συγκρούσεις, κτλ. 240 ἐπαλαιώθησαν, τὰ δ' ἐπίλοιπα 800 διαμένουν εἰς τακτικὴν ὑπηρεσίαν.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ 1814 ὑπῆρχαν 2 μόνον ἀτμόπλοια· τὸ 1820, 43· τὸ 1830, 315· καὶ τὸ 1836, 600.

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥ ΣΠΙΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ.

ΚΑΘ' ὅλην τὴν Ὀλλανδίαν καὶ τὸ Βέλγιον, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ευρώπης, τόσον ὑπερβολικὰ θαυμάζουν οἱ κάτοικοι τὸ κελάδημα τοῦ σπίνου, ὥστε ἡ ἀπόκτησις ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων ἀοιδῶν τιμᾶται ὡς πλείστου ἀξία. Πολλάκις τῶντι ὁ θαυμασμὸς οὗτος ἀναβαίνει εἰς τέλειον ἐνθουσιασμὸν, καὶ διὰ τὴν ἀποκτῆσιν τῆς σπίνου, δυνατὴν ἔχοντα καὶ καθαρὰν φωνήν, κάμνει ἐνίοτε τὰς μεγαλητέρας θυσίας. Παραδείγματός χάριν, 'Εἰς τὴν Θυριγγίαν,' λέγει ἀνώνυμος συγγραφεὺς, 'καταντᾶ πάθος ὁ θαυμασμὸς τῆς τοῦ σπίνου ᾠδῆς. Μίλια ὁδοί πορεῖ ὁ τῆς χώρας αὐτῆς κάτοικος, ἂν ἀκούσῃ ὅτι ἐφθασεν ἄγριός τις ἠδύφωνος, καὶ πωλεῖ μάλιστα τὴν ἀγελάδα του ὥστε νὰ τὸν ἀποκτήσῃ. Διὰ νὰ φανερόνῃ τοὺς ἀδομένους ὑπὸ τοῦ σπίνου ὀκτῶ διαφόρους ἤχους, ἐπλασεν ἰδιαιτέρας λέξεις, καὶ ὅταν ἐπιτύχῃ σπίνον, ὅστις κελαδεῖ ἐντελῶς τὸν κάλλιστον ἐκ τούτων, μόλις πείθεται νὰ πωλήσῃ αὐτὸν εἰς ὅποιανδήποτε τιμὴν. Διὰ νὰ προμηθευθῇ ὁ κοινὸς ἐργάτης ἕνα καλὸν σπίνον, στερεῖται ἀφ' ὅλα σχεδὸν τὰ ἀναγκαῖα, ἕως οὗ νὰ συνάξῃ τὸ ἀπαιτούμενον ἀργύριον.'

Κατὰ δυστυχίαν ὅμως ἡ ἐνθουσιώδης αὕτη ἀγάπη φέρει τοὺς ἀνθρώπους τούτους εἰς τὴν σκληροτάτην τῶν πράξεων. Μολονότι χρεωστοῦν τὸσαύτην ἀγαλλίασιν εἰς τὰ περικαλλῆ καὶ ἀδῶα ταῦτα πτηνά, μὲ βαρβαρότητα ὅμως σχεδὸν ἀπίστευτον καίουν τὰ ὀμμάτιά των διὰ πυρωμένου σιδήρου, ὥστε νὰ παρατείνωσιν ὑπὲρ τὴν φυσικὴν αὐτῆς διάρκειαν τὴν μελωδικὴν δύναμιν, ἐξ ἧς ἡ ἀγαλλίασις πηγάζει. Ἀγγλος τις κάμνει περὶ τῆς σκληρᾶς ταύτης συνηθείας τὰς ἐπομένας παρατηρήσεις:—'Ἀθλιοὶ σπίνου, ταλαίπωροὶ ἀοιδοὶ, ἀδικημένα πτηνά! τὴν καρδίαν μου πονῶ, ὡς ἄν τις, τὰς ὁδοὺς διαβαίνων, ἀκούω τὸ γοερὸν σὰς κελάδημα. Ἀπὸ πρωῒας μέχρι ἐσπέρας, ἀκούει τις τοὺς ἀτυχεῖς δεσμίου τούτους ἀδοντάς (καθ' ὅσον ἐμποροῦμεν νὰ κρίνωμεν ἡμεῖς) ἐν ἀγαλλιάσει. Ἀγαπῶ νὰ ἐλπίζω ὅτι οἱ δεσμιοὶ οὗτοι, οἵτινες διὰ τὰ πάθη αὐτῶν ἔπρεπε νὰ ἦναι τόσον περίλυποι, τόσον κατατεθλιμμένοι, δὲν ἐνθυμοῦνται ποσῶς τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, καθ' ἃς, ἐλεύθεροὶ ὡς

ὁ ἀὴρ, ἐκελάδουν εἰς τὰ δάση, οἱ εὐδαιμονέστατοι τῶν εὐδαιμόνων. Ἄν ἐνθυμοῦντο τὴν ἄραν, καθ' ἣν ἡ χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου τόσον σκληρῶς ἀφήρσεν ἀπ' αὐτοὺς καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ὄρασιν, ἔπρεπε νὰ τακῶσιν ἀπὸ τὴν ὁδύνην, καὶ νὰ γένωσι, τέλος, θῦμα ἐλεινὸν τῆς λύπης καὶ τῆς μελαγχολίας. Εἰς τὴν πόλιν Aix-la-Chapelle βλέπει τις δώδεκα ἢ δεκατέσσαρας τῶν τυφλῶν τούτων ἀοιδῶν εἰς κλωβία κρεμάμενα ἐξωθεν πανδοχείου τινός, ὅχι μακρὰν τῆς πρωτεύουσας ἐκκλησίας. Κελαδοῦν ἀδιακόπως, μῆνας ἀφοῦ παύσωσι τὸ ἄσμά των οἱ ἐλεύθεροὶ φαίνεται δὲ ὅτι συνερίζονται μετ' ἀλλήλων ποῖος νὰ ψάλλῃ τρανότερα. Ἐπειδὴ τὸ ἄσμα προέρχεται συνήθως ἀπὸ εὐφρόσυνον καρδίαν, φανταζόμεθα, ὡς ἄν τις ἀκούομεν αὐτὸ, ὅτι βλέπομεν παρευρισκομένας καὶ τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν ἠδονήν. Εἶδε τῶντι νὰ ἦσαν ἀμφοτέραι αὗται αἱ σταθεραὶ σύντροφοι τῶν πολὺ ἀξιολυπῆτων τούτων δεσμίων ἀοιδῶν. Πόσον μυστηριώδες τῶν πτηνῶν τὸ κελάδημα! καὶ τὸ μυστήριον τοῦτο οὐδέποτε ἴσως θέλει ἐξηγηθῆν. Τὴν Ὀλλανδίαν περιερχόμενός τις κατὰ τὸν ἀνθηρὸν μῆνα τοῦ Μαΐου, ἀκούει πολλάκις τὸν σπίνον ἀδοντα, καὶ φαντάζεται ὅτι ψάλλει μόνον διὰ νὰ εὐφραίνῃ τὴν ἐπωάζουσαν θήλειαν. Ἄλλ' εἰς τὴν πόλιν ἐπιστρέφων, βλέπει ἄλλον σπίνον, εἰς ἀθλίαν πολλάκις στενωπὸν, δέσμιον καὶ τυφλὸν, καὶ μ' ὄλον τοῦτο ἀδοντα ὡς νὰ ἤθελεν ἐκραγῆν ὁ μικρὸς αὐτοῦ λάρυγξ. Ἐκχέει ἄραγε τὴν μελωδίαν αὐτοῦ ὁ τυφλὸς οὗτος δέσμιος διὰ νὰ ἐλαφρύνῃ τὰς θλίψεις του; Ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ὁ Παντοδύναμος φωνητικὰς δυνάμεις, αἵτινες ποτὲ μὲν νὰ χρησιμεύωσιν εἰς παρηγορίαν τῆς λύπης του, ποτὲ δὲ εἰς αὐξήσιν τῶν κοινωνικῶν ἀπολαύσεων; Ποῖαν ἀπόκρισιν νὰ δώσωμεν; Ἀγνοοῦμεν τί νὰ εἴπωμεν. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἦναι, ἐγὼ δὲν ἤθελα ἐκβάλλειν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ταλαίπωρου σπίνου, καὶ ἂν ἤμην βέβαιος ὅτι ἐμελλὰ νὰ καταστήσω τὴν μελωδίαν αὐτοῦ δεκάκις γλυκυτέραν παρὰ καὶ αὐτῆς τῆς γλυκυτάτης ἀηδόνος. Ὡ, εἶδε ὁ ἀναξ, εἰς τοῦ ὁποῖου τὴν ἐπικράτειαν τὸ μικρὸν τοῦτο πτηνὸν καταδικάζεται εἰς τοιαύτην σκληρὰν τύχην, νὰ ἀπηγόρευε τὴν βάρβαρον ταύτην πράξιν! Τότε ἤθελα ἐκφωνήσιν, Ὡ βασιλεῦ τῶν ἀνθρώπων! τὸ ἔργον σου εἶναι βασιλικῆς καρδίας ἀξίον. Ὁ πανάγαθος, ὅστις εἶναι φίλος τῶν ἀφίλων, θέλει σὲ ἀνταμείψιν διὰ τοῦτο.'

Ἡ ΔΥΝΑΜΙΣ μεθύει τὰς καλητέρας καρδίας, ὡς ὁ οἶνος τὰς ἰσχυροτέρας κεφαλὰς. Οὐδεὶς εἶναι τόσον φρόνιμος, οὐδὲ τόσον ἀγαθός, ὥστε νὰ τὸν ἐμπιστευθῇ τις ἀπεριόριστον δύναμιν· διότι, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἀξίος νὰ λάβῃ τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο προνόμιον, ἀφοῦ ὅμως τὸ ἀποκτήσῃ, ἄλλοι δὲν ἐμποροῦν πλέον ν' ἀποκρίνωσιν δι' αὐτὸν, ἐπειδὴ οὐδ' αὐτὸς ἐμπορεῖ πλέον ν' ἀποκρίνεται δι' ἑαυτόν.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ἀποκαλύπτει τὰ μυστικά τῆς καρδίας.

* Ἴδε καὶ Ἀποθ. Τόμ. Β'. Σελ. 3.

Η ΜΟΝΑΞΙΑ.

ΧΑΙΡΕ, ἰλαρὰ παρθένη· χαίρει, φίλη Μοναξία,
Συντροφί τῶν μελιχίων καὶ φρονιμῶν ἱερασμιά!
Ποῖος φεύγει τὸ σὸν βλέμμα, τὸ ὄξυ καὶ ἀγρισμένον;
Ἡ ἀγέλη τῶν ἀφρόνων καὶ τῶν ἐξηχρειωμένων.

Πόσον, πόσον μὲ εὐφραίνει νὰ περιπατῶ μαζῇ σου,
Τοὺς ψιθυρισμοὺς ν' ἀκούω τῆς ἀρμονικῆς φωνῆς σου,
Τῆς φωνῆς σου τῆς ἀθώας, ἥτις ἀληθείας βρῆκε,
Καὶ τῶν καρδιῶν τοὺς ῥύπους καὶ πωρώσεις διαλύει.

Παμπληθεῖς μορφᾶς λαμβάνεις, πλὴν εἰς ὅλας λαμπρὰ εἶσαι·
Ὡς φιλόσοφος μοναζῶν τῶρι μὲν διανοοῖσαι·
Τώρα ῥίπτεισαι μὲ τάχος ἀπὸ λόφου εἰς κοιλάδα,
Κ' ἄλλοτε περιπλανᾶσαι εἰς τὴν τ' οὐρανοῦ σκιάδα.

Εἰς τὸν κάμπου μὲ ποιμένος μορφήν ἔπειτα καθίζεις·
Τοὺς μελωδικούς σου ἤχους δοκιμάζεις καὶ λυρίζεις·
Ἐραστοῦ χαριτοβρύτου τύπον ἄλλοτε προσφέρεις,
Καὶ τοὺς γλυκασμούς τοῦ πάθους εἰς τὸ πρόσωπόν σου φέρεις.

Κτῆμα σὸν κ' ἢ βαλσαμώδης νέα αἴρα τῆς πρῶιας,
Ὅτι κλίνει καθὲν ῥάδον εἰς τὸ βάρος τῆς δροσῖας·
Κτῆμα σὸν κ' ἢ εἰς τὰ δάση ἀφρονος μεταβάσεις μας,
Ὅτι ἀπὸ δέρμην ἄκραν θλίβεται ἢ ὑπαρξίς μας.

Ἄλλὰ κτῆμα σὸν πρὸ πάντων εἶναι ὦρα ἢ εὐχτεία,
Ἢτις φέρει πρὸς μελέτην ἀντικείμενα σπουδαία,
Καθ' ἣν φθίνουσι τῆς ἐσπέρας αἱ σκηναί, καὶ μετ' ὀλίγον
Τῶν ἀγρῶν τὴν θίαν σβύνει τοῦ φωτός ὁ πέπλος λήγων.

Καὶ συντρόφους ἔχεις·—Ταύτας οἱ αἰῶνές μας δοξάζουν·—
Τῶν σοφῶν καὶ τῶν ποιμένων ἀρετὰς τὰς ὀνομάζουν·
Ἐπειδὴ ἢ ἀθώοτης εἰς λευκὰ ἐνδεδυμένη,
Εὐτολμος μὲ λυτὴν κόμην ἔμπροσθέν σου διαβαίνει.

Λάμπουνι ὀλοτριγυρὰ σου αἱ ἀκτίνες τῆς θρησκείας,
Καὶ μὲ θεῖον φῶς φαιδρύνουν τὰς σπανίας σου σκοτίας.
Ἡ τερπνὴ ἐλευθερία παίζει γύρω 'ς τὴν στρωμνὴν σου,
Κ' ἐκθαμβὸς ἢ Οὐρανία μέλπει πᾶσαν καλλονὴν σου.

ὦ, ἄς ἔλθω, ὦ, ἄς ἔμβω εἰς τὸ μυστικὸν κελλί σου!
ὦ, νὰ κατοικήσω δέλω 'ς τὰ ἐνδότετα μαζῇ σου.
Ἀγαπῶ τὸν φρούδον κόσμον μὲ τὰς πλάνας του ν' ἀφήσω,
Καὶ τὴν πέτραν τῆς φυγῆς μου πλεῖον νὰ τὸν ῥέψ' ὀπίσω.

Ὅταν δι' αἱ διδασχαι σου καθὲν πᾶθος μου μαράνοι,
Ἴσως ἔλθω εἰς τὸν λόφον ὅπου ἀμπέλοι βλαστάνουν·
Ὅθεν φαίνονται τοῦ κόσμου μνημηκόσωμοι οἱ παῖδες·
Ὅθεν φαίνεται ἢ πόλις κ' οἱ ὄξεις τῆς μιν αῤῥίδις.

Τότ' ἐγὼ, ὡς σύντους μύστης τῶν σοφῶν σου διδαγμάτων,
Ἴσως πρὸς ἐκεῖνα στρέψω τὰς ἀκτίνες τῶν ὀμμάτων·
Νὰ σκεφθῶ τὰ βάσανα των, τὰ ἐγκλήματα, τὰ πάθη,
Καὶ ἐκ νιού νὰ τρυπώσω 'ς τῶν δρυμῶν σου τὰ βᾶθη.

Μετὰφ. Ἰ. Ἰ. Σ.

Ποσότης Χρυσοῦ καὶ Ἀργύρου παραχθεῖσα εἰς 40
ἔνιαυτοὺς ἀπὸ 1790 ἕως 1830.

	Χρυσός.	Ἀργυρός.
Μεξικόν	£6,436,453	£139,818,032
Κίλη	2,768,488	1,822,924
Βουένος Ἀῦρες	4,024,895	27,182,673
Ῥωσσία	3,703,743	1,502,981
	£17,003,579	£170,326,610

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΙ.

Δημοκρατίαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

	Πληθυσμός.	Πρωτεύουσαι.
Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι,	12,866,920	Οὐασιγκτῶνεια.
Μεξικόν,	7,687,000	Μεξικόν.
Κεντρικὴ Ἀμερικὴ,	2,000,000	Ἅγιος Σωτήρ.
Ἀὐτὴ	933,000	Ἀυταῖον Ἀκρον.
Τέξας	100,000	Οὐστῶνεια.

Δημοκρατίαι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἀργεντινὴ Δημοκρατία	2,000,000	Βουένος Ἀῦρες.
Περοῦ	1,700,000	Λίμα.
Νέα Γρενάδα	1,687,000	Βογοτᾶ.
Βολιβία	1,500,000	Κυκουισάκα.
Κίλη	1,500,000	Σαντιάγος.
Βενεζουέλα	900,000	Καράκας.
Ἰσημερινὴ	600,000	Κούιτον.
Παραγουάη	300,000	Ἀσσούντα.
Οὐραγουάη	150,000	Μοντεβίδεον.

Αὐτοκρατορία.

Βραζιλία	5,130,418	Ῥίον Ἰανέιρον.
----------	-----------	----------------

Εἰς τὰ ἑπτὰ νομισματοκοπεῖα τοῦ Μεξικοῦ ἐκόπησαν
τὸ 1829, 11,787,000 τάλλαρα· τὸ 1830, 11,295,000·
τὸ 1831, 11,722,000· καὶ τὸ 1834, 12,040,000.

Εἰς δὲ τὰ νομισματοκοπεῖα τῆς Περοῦς ἐκόπησαν
εἰς χρυσὸν καὶ εἰς ἄργυρον, τὸ 1830, 2,195,000 τάλ-
λαρα· τὸ 1831, 2,476,000· τὸ 1832, 3,284,000· τὸ
1833, 3,140,000· καὶ τὸ 1834, 3,260,000. Τὰ
χρυσᾶ νομίσματα ἦσαν ὀλίγα ὡς πρὸς τὰ ἀργυρᾶ· ἦγον,
τὸ 1830, ἀνέβαινον ἢ ἀξία των εἰς 180,000 ταλλάρων·
τὸ 1831, εἰς 92,000· τὸ 1832, εἰς 94,000· τὸ 1833,
εἰς 150,000· τὸ δὲ 1834, εἰς 110,000.

Ποσότης Ζαχάρως φερθείσης κατὰ τὸ 1838 εἰς τὰς
Ἀγορὰς τοῦ Κόσμου.

	Τόνοι.
Βρετανικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδίαι,	160,000
Μαυρίτιος, 35,000, καὶ Βρετανικαὶ Ἀνα- τολικαὶ Ἰνδίαι, 20,000. }	55,000
Ἰαύα,	36,000
Μανίλλα καὶ Σιάμη,	30,000
Ὀλλανδικαὶ Δυτικαὶ Ἰνδίαι,	25,000
Ἅγιος Θωμᾶς καὶ Ἅγιος Σταυρός,	7,000
Μαρτινίκη καὶ Γουαδαλούπη	80,000
Βουρβονία,	20,000
Κούβα,	100,000
Βραζιλία,	95,000
Γαλλία καὶ Βέλγιον, ἀπὸ τὰ σεῦτλα,	65,000
Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι,	65,000

Τὸ σύνολον, 738,000